

ŠIBENSKI list

ŠIBENIK
Srijeda,
29. travnja 1953.
Izlazi tjedno
God. II. Broj 37
Cijena 8 dinara

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA ZA GRAD I KOTAR ŠIBENIK

RAZBUKTAO SE PLAMEN

RADNIČKA klasa i svi radni ljudi širom svijeta slave još jedan svoj 1. maja. Ovaj pada u vrijeme koje tako uvjerljivo potvrđuje i ističe historijsku ulogu radničke klase i njen cilj — socijalizam — komunizam.

Nema mjesta pesimizmu i malodušnosti.

Najteža kriza socijalizma, ona koju su izazvali krematski izdajnici, može se smatrati savladanom. Staljinška izdaja i hajka reakcionarnih snaga staroga društva protiv socijalizma nisu mogle niti mogu zaustaviti tok historije, nastupanje socijalizma.

Nije samo u najnaprednijim i industrijskim najrazvijenijim zemljama sukob između snaga starog društva i elemenata novog koji se sve više učvršćuju, postavio na dnevni red socijalistička rješenja. I u zaostalim zemljama, koje su se tek jučer oslobodile strane političke dominacije, snage koje vode te zemlje, nastoje, iako na jednom užem sektoru, da interveniraju sistemom državno-kapitalističkih mjera. Upravo taj sistem državno-kapitalističkih mjera, koji danas manje više karakterizira čitav svijet, osim socijalističke Jugoslavije i donekle Burme, jasno svjedoči da je socijalizam zakucio na vrata mnogih zemalja. Očita je proturječnost snažno razvijenih proizvodnih snaga sa odnosima vlasništva društvenim odnosima u kojima se još i danas kreću. Sistem državno-kapitalističkih mjera samo potvrđuje da ta suprotnost postoji i da je se danas mora rješavati, ako se želi kako tako održati staro kapitalističko društvo. Ali u tome i je iluzija snaga starog društva, koje postupajući logično i u skladu sa situacijom koju one vide, potkopavaju gotovo svakom mjerom i same njegove temelje.

Osim toga tu je nabujala snaga radničke klase, koja je u mnogim zemljama svojom organizacijom, sindikalnom i političkom, postala izvanredno jaka i utjecajna.

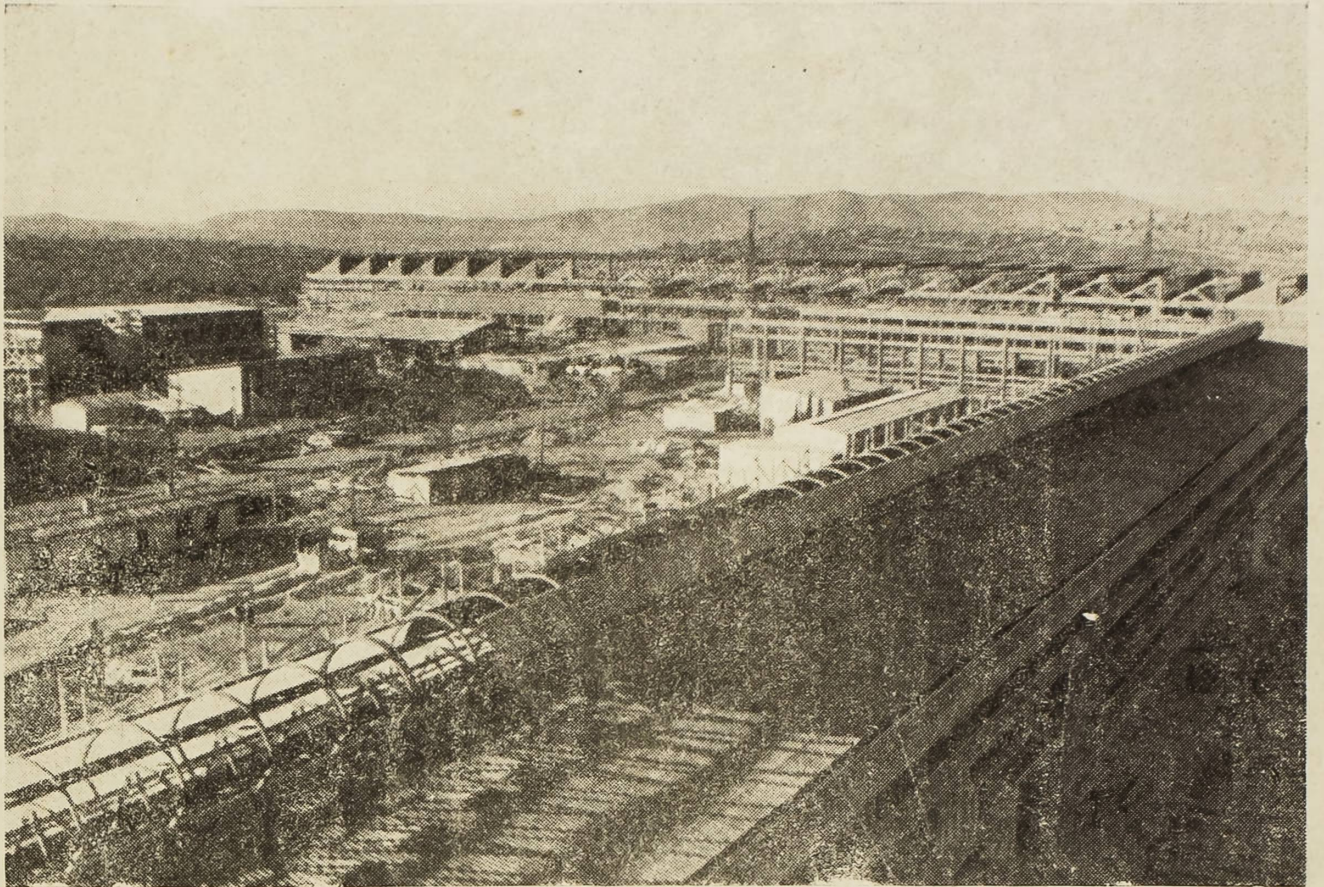
Problem je danas u stavu subjektivnog faktora socijalizma u svakoj pojedinoj zemlji i međunarodnog socijalističkog pokreta kao cjeline, u jasnom teoretskom određenju suvremenog stanja i teoretskom ocrtaivanju puta u borbi za socijalizam. Marksisti, naročito marksisti-komunisti u našoj zemlji, danas najtočnije ocrtaavaju taj put i time daju podsticaja socijalističkim snagama, utjecajući na njihovu akciju. U toj velikoj borbi osobito istaknuto mjesto ima naša socijalistička zemlja. Nema u svijetu stvarnih socijalističkih snaga koje ne bi priznavale da je naše, jugoslavensko socijalističko iskustvo dragocjeno i da ga treba izučavati. Nema stvarnih socijalista koji ne priznaju, da treba učiniti nove odlučne korake, ako se želi u radničkoj klasi afirmirati punu svijest o socijalizmu. Otuda onaj veliki interes za rezultate radničkog upravljanja proizvodnjom u našoj zemlji, koje sve više zamjenjuje miješanje države u privredu i društvene odnose (samoupravljanje radnog naroda) i pruža stiku novih uistinu socijalističkih odnosa među ljudima. Mala i ekonomski relativno nerazvijena, ali socijalistička Jugoslavija, pružila je radničkoj klasi i radnim ljudima svih zemalja primjer kakvog u historiji još nije bilo. Pitanje je jasno postavljeno: kojim putem krenuti poslije nacionalizacije osnovnih sredstava za proizvodnju. Da li putem upravljanja birokratskog aparata, koji postavlja država, ili putem upravljanja neposrednih proizvođača. Ne pretjeruje se kad se kaže, da radnici u ekonomski naprednijim zemljama, razmišljajući o primjeru radničke klase Jugoslavije dolaze do saznanja da će oni sutra činiti čuda, kad im se bude pružila prilika da sami upravljaju procesom društvene proizvodnje i imaju odlučan utjecaj na raspodjelu proizvedenih dobara.

U tome je historijska zasluga naše zemlje i našeg radnog naroda koje vodi Tito.

Ovo je 1. maja razmahanih snaga međunarodnog socijalističkog radničkog pokreta, koje se bore za: mir u svijetu, a protiv rata, imperijalizma i ugnjetavanja, pa ma s čije to bilo strane; ravnopravnost između velikih i malih naroda i država, jačanje organizacije Ujedinjenih naroda; ravnopravnost i slobodnu diskusiju u međunarodnom radničkom i socijalističkom pokretu; socijalizam.

Ta borba postiže sve veće rezultate.

U toj borbi svijetli socijalistički krijes naše zemlje. Neka živi 1. maja — dan snage i međunarodne solidarnosti radničke klase i radnog naroda u borbi za mir, za bolji život, za socijalizam!

TVORNICA I VALJAONICA ALUMINIJA »BORIS KIDRIČEV« — ŠIBENIK

Za prosvjećivanje radničke klase

Na sastanku od 17. IV. kome su prisustvovali predstavnici sindikalnih podružnica grada, raspravljalo se o nekim pitanjima prosvjećivanja unutar sindikalne organizacije. Diskusija se vodila o pitanju opismenivanja nepismenih radnika, daljem radu sa polupismenim radnicima kroz tečajevne opće obrazovanja, o radu radničke gimnazije, o stanju i radu biblioteka i o osnivanju radničkog sveučilišta.

U mnogim našim poduzećima imamo još uvijek veliki broj nepismenih radnika i još veći broj polupismenih, koji su naučili čitati i pisati, ali kojima bez daljeg rada prijete opasnost da zaborave i to osnovno i da se iz njih ponovo regrutiraju nepismeni. Ovakvom teškom stanju uzrok je u prvom redu to što Šibenik i njegova uža okolica još nemaju svoju pravu radničku klasu. Mladost naše socijalističke industrije ogleda se i u tome, što dobar dio ljudi zaposlenih u industriji nosi još uvijek (i još dugo će nositi) obilježje poluradnika — poluseljaka, sitnog zemljoposjednika. Rad u tvornici samo je jedan dio

zanimanja tih drugova. Drugi dio oni provode kao zemljoradnici na svom posjedu kod kuće. Otud i rad tih drugova nije koncentriran u prvom redu na njihovo poduzeće, a dvostruki rad im oduzima neophodno potrebno vrijeme za njihovo opće obrazovanje i kulturni rad u širem smislu. Po završetku posla u poduzeću njima je prva i gotovo jedina briga da se što prije prebace do svojih kuća koje su redovno prilično udaljene od mjesta zaposlenja. Uza sve to i tarifni pravilnici poduzeća još uvijek ne daju dovoljno poticaja u tom pogledu. Ovo posljednje naročito važi za prosvjećivanje radničke gimnazije.

Ako tu situaciju promotrimo sa gledišta naših društvenih promjena u našoj zemlji, moramo doći do zaključka da ovakvu situaciju ne možemo dugo da trpimo a da ne osjetimo kako nas to vuče nazad. Samoupravljanje u privredi (i u društvenom životu u širem smislu) nužno traži od radničke klase određeni minimum općih znanja, a posebno sa područja ekonomije i struke poduzeća. Inače samouprav-

ljanje ostaje samo prazna parola ili bolje reći monopol jedne uske grupe, što u sebi krije realnu mogućnost birokratizma u vidu odvajanja uprave od najširih slojeva radnika. Već sada imamo pojava da se pojedini drugovi na radu uzdižu i sposobni su već da svojim revolucionarnim instinktom pridone su svoj ulog u samoupravljanju, ali im nepismenost ili polupismenost prijedi da svoj revolucionarni žar oblikuju u smišljeno i plansko rukovođenje radom. I baš zbog toga se takovim drugovima, u dosta slučajeva prijedi ulazak u radničke savjete i upravne odbore. Upravo u tome leži opasnost uskosti baze samoupravljanja, opasnost odvajanja rukovođenja od neposrednih proizvođača. Otuda besulovna potreba intezivnog rada na prosvjećivanju radničke klase.

Koliko je to težak i složen, u suštini politički zadatak, najbolje su pokazali pojedini diskutanti. U njihovim poduzećima organizirani su kursjevi sa opismenivanjem radnika. Tečajevi su radili u radnom vremenu. Polaznicima je vrijeme učenja

provedeno u tečaju bilo plaćeno kao da su na radu u proizvodnji. Pa ipak većina tih polaznika više su voljeli da rade u proizvodnji nego li da po ovako idealnim uslovima nauče čitati i pisati. U svim tim slučajevima radilo se pretežno o već spomenutim poluradnicima.

U diskusiji je dobro bilo podcrtati da neuspjesima u tom radu primvenstveno treba tražiti korijen u slabom političkom radu kako Saveza komunista tako i sindikalne organizacije. Politički rad svodi se vrlo često na opće fraze o socijalizmu, o socijalističkoj izgradnji, o tome kako sada radnici sami upravljaju i t. d., a agitacija o konkretnim pitanjima je kampanjska a ne stalna. Onom sitnom, konkretnom političkom radu u poduzeću, o problemima svakog postrojenja, radne grupe i poduzeća u cjelini još uvijek nije poklonjena puna pažnja. To ne znači da se treba utopiti u sitnom praktizmu koji dovodi do partikularističkih tendencija, ali širina političkih perspektiva i zadataka treba da se gradi upravo kroz zadiranje (Nastavak na 2. strani)

Proslava 1. maja

Mjesno sindikalno vijeće izradilo je program proslave 1. maja. Tako će 30. ov. mj. u 19,30 sati biti upaljene brojne vatre po okolnim brežuljcima, a u 20 sati istog dana Narodna glazba će proći gradskim ulicama.

1. maja u 6 sati ujutro upriličit će se budnica u kojoj će učestvovati Narodna glazba kao i ona JRM.

U luci će se organizirati veslačko natjecanje u kojem učestvuju članovi VK Krka.

Od 10 do 11 sati sastaju se DTO Partizan i SD Jadran u natjecanju u

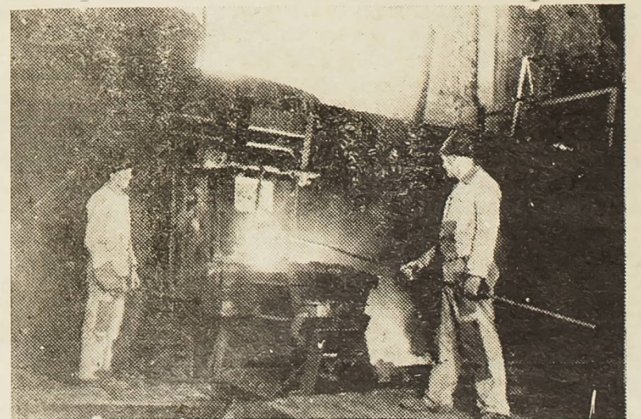
odbojci, koje će se održati ispred Doma »Ruža Vukman«.

U 11,30 sati Narodna glazba će prirediti koncert u gradskom perivoju.

Na stadionu »Rade Končar« održat će se u 16 sati nogometna utakmica između ekipe NK Šibenik i reprezentacije grada.

U 19,30 sati glazba JRM izvodi u gradskom perivoju koncertal.

2. i 3. maja predviđeni su za izlete, koje organizira »Putnik« i pojedini radni kolektivi. Brojno građanstvo upriličit će izlete u blizini okolice.

RADNICI PROIZVODE FER OLEGURE

Mjesno sindikalno vijeće - Šibenik

1. MAJ A

čestita svim svojim organizacijama i cjelokupnom članstvu međunarodni blagdan rada

Uspjesi u radu naših zadruga

11.256 domaćinstava članovi poljoprivrednih zadruga

U LOGA općih poljoprivrednih zadruga postaje svakim danom sve jača i očiglednija i one sve više poslažu zaista prave privredne ekonomske organizacije radnih seljaka, razvijajući pored trgovine i ostale grane zadrugne djelatnosti, a naročito poljoprivrednu proizvodnju. Na taj značaj i ulogu općih poljoprivrednih zadruga jasno je ukazalo i uputstvo CK KPJ. Novembarsko pismo CK o daljnjim putevima socijalističkog preobražaja sela naročito je podcrtano poslovanje ovih zadruga, o principu rentabilnosti, kako u cjelini, tako i po pojedinim pogonima, te jačanje zadrugne svojine u zadrugama. U tom pogledu i opće poljoprivredne zadruge našeg kotara postigle su vidne rezultate, bilo to u ostvarenju zadrugne akumulacije, bilo u jačanju zadrugne svojine, zadrugnih fondova i t. d.

Da bi bila jasnija stvar postignute rezultate u 1952. god. usporedit ćemo sa postignutim rezultatima ranijih godina, te ćemo vidjeti koliko su naše zadruge pošle naprijed od uputstva CK KPJ na ovome.

Kao prvi i najvažniji uspjeh koji su postigle naše zadruge je pitanje demokracije, što se u znatnoj mjeri ogleda i u broju prisutnih zadrugara na godišnjim skupštinama. U 1949. prosjek prisutnih iznosio je 56,73%, u 1950. g. 59,20%, u 1951. g. 61,20%, dok se u 1952. g. prosjek popeo na 80,30%. Na primjer u poljoprivrednoj zadrugi Grebaštica prisustvovalo je 100% zadrugara na godišnjoj skupštini, u Južnom Primoštenu 92%, u Perkoviću 94%, u Tijesnome preko 90%, a isto tako na glavnoj godišnjoj skupštini poljoprivredne zadruge Vodice prisustvovalo je oko 90% zadrugara.

Dalje, zadruge su postigle vidne rezultate na jačanju svojih osnovnih sredstava. Osnovna sredstva u našim zadrugama koncem 1949. g. vrijedila su 40.078.197 din., koncem 1950. godine 52.292.892 dinara, 1951. g. njihova vrijednost popela se na 71.082.365 dinara, dok 31.

XII. 1952. ukupna vrijednost osnovnih sredstava iznosi 125.993.000.— dinara. Kako osnovna, tako i vlastita sredstva (zadrugni fondovi) iz godine u godinu se povećavaju. Cjelokupni fondovi kod naših zadruga koncem 1949. g. iznosili su 12.405.980 dinara, koncem 1950. g. oni iznose 18.370.801 dinar, koncem 1951. g. iznose 23.546.666 dinara, dok 31. XII. 1952. g. zadrugni fondovi iznose 64.100.000.— dinara.

Kako osnovna i vlastita sredstva isto tako i ostvareni robni promet kod naših zadruga iz godine u godinu znatno se povećava. Kada ostvareni robni promet ranijih godina usporedimo sa ostvarenim robnim prometom kroz 1952. g., onda te cifre izgledaju kako slijedi.

Cjelokupni robni fond u 1949. g. ostvareni je 231.870.000.— dinara, u 1950. g. 219.290.000.— dinara, u 1951. g. 304.500.000.— dinara, dok u 1952. g. ostvareni robni promet iznosi 668.363.000.— dinara, što znači više nego dvostruko u odnosu na 1951. g. iako je u 1952. g. bila nezapamćena suša, koje je u mnogome smanjila prihode iz poljoprivrede.

Ostvareni, robni promet u 1952. g. po granama zadrugne djelatnosti izgleda ovako: trgovina 365.069.000 ili 54%, otkup poljoprivrednih proizvoda 202.354.000 ili 31%, ugostiteljstvo 64.234.000 ili 9%, poljoprivreda i ribarstvo do 308.000 ili 20% i lokalna privreda 26.398.000 ili 40%.

Kako po ostalim pitanjima tako i u ostvarenju zadrugne akumulacije naše zadruge iz godine u godinu postizavaju sve bolje rezultate. U 1949. g. kod 25 poljoprivrednih zadruga ostvarena je akumulacija u iznosu od Din. 1.409.771 dok je iste godine 15 zadruga poslovalo sa gubitkom od 1.108.623 dinara. U 1950. g. 35 zadruga ostvarilo je dobitak od 3.421.661 dinar, a 7 zadruga poslovalo je sa gubitkom od 308.334 dinara. U 1951. god. stvar stoji nešto bolje. 34 zadruge ostvarile su dobitak u iznosu od 11.458.132 dinara, a 6 zadruga je poslovalo sa gubitkom od

246.513 dinara.

U 1952. g. stvar se je potpuno izmijenila. Iste (41) zadruge poslovali su sa dobitkom. Cjelokupna njihova zarada (akumulacija) u 1952. iznosi Din. 29.646.000. Ovaj iznos akumulacije ostvareni je po granama zadrugne djelatnosti i to:

Trgovina 10.667.000 ili 35%, otkup poljoprivrednih proizvoda 15.046.000 ili 51%, ugostiteljstvo 1.817.000 ili 7%, poljoprivreda i ribarstvo 620.000 ili 2% i lokalna privreda 1.497.000 ili 5%.

Najbolje rezultate u ostvarenju zadrugne akumulacije postigle su ove poljoprivredne zadruge: Poljoprivredna zadruga Vodice, dinara 4.912.000.—, poljoprivredna zadruga Braškovići 3.076.000.—, Đevrske 1.959.000.—, Tijesno 1.931.000 dinara i t. d. i t. d.

Ostvarenu akumulaciju u 1952. g. zadrugari su na glavnim godišnjim skupštinama raspodijelili u zadrugne fondove i to kako slijedi:

investicionom fondu 8.176.000 ili 27%, amortizacionom fondu 623.000 ili 2%, obrtnom fondu 5.760.000 ili 20%, kulturno-prosvjetnom fondu 1.824.000 ili 6% i rezervnom fondu 997.000 ili 3%.

Za pokrivenje internih pozajmica, i. j. za kupnju osnovnih sredstava u 1952. g. uloženo je 11.589.000 ili 39%, raspodijeljeno zadrugarima u vidu ristona 800.000 ili 3%. Ovaj iznos je raspodijeljen zadrugarima u poljoprivrednoj zadrugi Vodice.

Naše zadruge postizavaju vidne rezultate i u ostvarenju zadrugne svojine u duhu uputstva CK KPJ. U 1952. g. za proširenje zadrugne djelatnosti investirano je 25.000.000.— dinara. U tu svrhu stavljeni su u pogon 3 mlinske za meljavu žitarica, kupljena su 3 kamiona za prijevoz, kupljena su 2 motorna broda, stavljeni su u pogon jedna stolarska radionica, kupljena je 1 električna centrala, 1 kinoparatura, otvorena je pekara za pečenje kruha, i t. d. Osim toga osnovane su sločne farme 4 sa 600 kom. ovaca, poljoprivredne ekonomije 3 sa 15 hektara obradive površine i sa 46 ha pašnjaka. Na ovim ekonomijama početkom ove godine zasađeno je 5 hektara novog mladog vinograda.

Za stvaranje zadrugne svojine naročito je došlo do izražaja na nedavno održanim glavnim godišnjim skupštinama, gdje su zadrugari predlagali da se grade moderni vinarski podrumi, moderne uljarne, skladišta za smeštaj zemaljskih proizvoda i razni drugi potrebni objekti.

Na koncu treba istaknuti da se u

pitanju naplate udjela nisu postigli očekivajući rezultati. Točno je to da je u 1952. g. uplaćeno oko 3.500.000.— dinara povučenih udjela ili ukupno do 31. XII. 1952. uplaćeno je 6.709.000, što znači da još nije uplaćeno ni 70% upisanih udjela. Naročito pažnju treba da obrate uplati udjela, i to poljoprivredne zadruge Murter, Bešina, Rogoznica, Jezera, Pirovac, Tribunj i još neke druge, koje su vrlo malo napravile po tom važnom zadatku u 1952. g.

Pored postignutih rezultata još uvijek ima i slabosti kod jednog manjeg broja naših zadruga. Ovakve slabosti mogu se u mnogome otkloniti, ako rukovodstva naših zadruga budu redovito pratila razne zadrugne i druge propise kao i našu štampu, koja će im u mnogome pomoći u svakodnevnim izvršavanju njihovih zadataka.

Naročito je vrlo važno da se aktiviziraju u svom radu nadzorni odbori naših zadruga, koji su dosada bili u većini slučajeva samo na papiru. Uloga nadzornih odbora je velika samo ako oni pravilno shvate svoj zadatak, jer jedino s time mogu mnogo pridonijeti u daljnjem jačanju i učvršćenju svojih zadruga.

U budućem svom radu poljoprivredne zadruge treba da se još više orijentiraju na jačanje poljoprivredne proizvodnje, te da pored još oštriju borbu protiv onih elemenata koji bi pokušali zaustaviti, naša pregruća u socijalističkom preobražaju sela.

Ivo Goleš

Za prosvjećivanje radničke klase

(Nastavak sa 1. strane)
u konkretne probleme svakog poduzeća.

Dalje, više i sistematskije obrazovanje radnici treba da stiču u radničkoj gimnaziji. Međutim, i tom pitanju sindikalne organizacije posvećuju malo brige. Radnička gimnazija ostaje više - manje privatna stvar svakog pojedinca. Zbog toga radnička gimnazija je radnička samo po imenu ali ne i po sastavu svojih polaznika. Nebriga za radničku gimnaziju manifestira se i u tome što njeni daci vrlo neredovito polaze u školu, a sindikalne podružnice o tome uopće ne vode računa. Griješka je i na upravi gimnazije i čitavom nastavnom zboru što ne upozorava podružnice na ovakve slučajeve nemarnog izostajanja sa nastave.

Rad biblioteka sindikalnih podružnica također ide vrlo slabo. Veliki broj podružnica nema uopće

popis svojih knjiga a ima ih i takvih koje nemaju ni svoga bibliotekara. Agitacija za čitanje knjiga vrlo je slaba i na tom polju treba učiniti prelom.

Za bolji i širi rad na prosvjećivanju radničke klase našega grada odlučeno je da se formira radničko sveučilište. Zadatak radničkog sveučilišta bio bi da organizira predavanja s područja politike, ekonomije, društvenih i drugih posebnih nauka, za radnike. Ta će se predavanja održavati u samim poduzećima. Narodno sveučilište nije, naime, uspelo da okupi na predavanja radnike, njih gotovo uopće nema na predavanjima narodnog sveučilišta. Zato će radničko sveučilište svoja predavanja održavati u samim poduzećima, i time osigurati posjet samih radnika. Zadatak je sindikata da popularizira tu formu rada na prosvjećivanju među radnicima.

gdje je obuhvaćeno 11.256 domaćinstava — što po procentu znači 94,6% domaćinstava cijelog kotara. Ovo nam najbolje pokazuje da postoji veliki interes seljaka za zadrugu. Na svom teritoriju Savez ima 41 poljoprivrednu, 15 SRZ, 3 ribarske, 1 vozarsko-uslužnu i 1 uljarsku zadrugu. Nakon što je iznio rezultate pojedinih skupština na ovome, prešlo se na diskusiju, u kojoj je uzelo učesća 20 delegata. Oni su se dotakli rada u svojim zadrugama, iznijeli uspjeh, nedostatak i iskustva u proteklom periodu.

Na kraju su doneseni zaključci:

Prvo, kao najvažnije da se upravni odbori zadruga osjete odgovornijim za svoj rad i da provode nove mjere demokracije, veoma važne za pravilan razvoj zadrugarstva. Zatim da nadzorni odbori pojačaju kontrolu u radu zadruga i Saveza. Naročito povesti kontrolu nad službenicima zadruga, kojima su se prošle godine neopravdano pojavljivali razni manjkovi.

Zaključeno je, da Savez postane poslovno tijelo i da ono na taj način otkupljuje sve poljoprivredne i druge proizvode koje će plasirati u unutrašnjost naše zemlje. Nadalje je odlučeno, da se nastavi izgradnjom novih uljarni, kao i ostalih zgrada za potrebe zadrugarstva.

Nakon donešenih zaključaka izabrana je nova uprava, u koju su ušli slijedeći drugovi: Vitomir Gradiška, Ivan Goleš, Joso Bolanča, Rudolf Alfirev, Branko Cvitan, Ive Alić, Nikola Juraga, Dmitar Škrobonja i Zorica Mišurac.

M. M.

Na kraju su doneseni konkretni zaključci o svim tim i nekim organizacionim pitanjima rada Zajednice.

Treba odmah po svim poduzećima održati sastanke sindikalnih rukovodstava, a zatim čitave sindikalne podružnice o svim gore navedenim pitanjima. Odmah pristupiti formiranju grupa za opismenijanje nepismenih radnika i kurseva općeg obrazovanja polupismenih radnika. Odbor Zajednice osigurati će stručni kadar za rukovođenje radom tih grupa i tečajeva.

b. m.

Gradski i Kotarski komitet SKH Šibenik

čestita ČLANOVIMA SK

i radnom narodu grada i kotara

1. maja

međunarodni praznik rada

PRIJE DESET GODINA U POROBLJENOM ALI NIKAD POKORENOM ŠIBENIKU

ŠEZDESET ožujkskih i travanjkskih dana 1943. vrhunac su divljanja talijanskog okupatora na području grada i kotara Šibenik.

Slijedeći direktive, dane za IV. i V. ofenzivu protiv Narodno-oslobodilačke vojske i partizanskih odreda Jugoslavije, Talijani bacaju najprije, u prvoj polovici ožujka, snage divizije »Zara«, crnokošuljaških skvadrastičkih bataljona, mornarice i avijacije prema Tijesnom, Vodicama, Zatonu i Skradinu, da bi na šibenskoj Srimi opkolili i uništili partizanske odrede. Neposredno nakon toga, divizije »Bergamo« iz Splita i »Eugenio di Savoia« iz Šibenika opkoljuju čitavu dalmatinsku Zagoru da, napredujući prema Primoštenu i Rogoznici, dignu sve živo muško, od 16 godina dalje, i hiljade zagorskog i primorskog stanovništva bace u koncentracioni logor naročito u tu svrhu stvoren na Zlarinu.

Sva ova golemo neprijateljska sila nije uspjela dohvatiti a kamoli uništiti ni jedan partizanski odred, i moglo se »pohvaliti«, samo time što je u Tribunju »zarobila« 18-mjesečnog sinčića partizanskog komandanta Drage Živkovića, otevši ga u kući njegove tete, i nakon stoga ga odvušla u Italiju. I još nečim se mogla »pohvaliti«: nečuvencim zvjerstvima prema stanovništvu, mučenjem i ubijanjem staraca, žena i djece. Takoštavanjem čitavih sela i pljačkom sirotinjske imovine. Tako:

— potpuno su popaljeni i uništeni selo i svi zaseci na Srimi (11. III.), Dragišić (13. III.), Sovlje (21. III.), Rasline (16. IV.), nakon neposredno prije toga spaljenih Gaćeleza (22. II.). A bilo je u većoj mjeri paleža i u tješnjanskoj Dubravi, u Murteru;

— strijeljane su, iskasapljene, izmrvarene stotine ljudi i žena, većinom u masi, naročito u Vodicama. Tako je — da spomenemo samo pokolje žena — 2. IV. strijeljamo u Vodicama 7 žena iz Tribunja (jedna u petom mjesecu trudnoće) 4. IV. 9 žena iz Zatona i okolice, 25. IV. u Čistojoj Maloj, 6 žena. Jednog od njih, Mari Ereč iz Gaćeleza, krvnici su brutalno sa sise strgli blizance i tako i njih otjerali u smrt. Zaredalo je i strijeljanje talaca: na Konjevratima i u Bilicama 21., 23. i 24. IV. strijeljano je 18 šibenčana, Biličana, Konjevračana i Dubravljana;

— u logoru na Zlarinu bilo je izvrgnuto batinama, gladi, žedi i bolestima na hiljade ljudi. Nevoljni stradalnici morali

su piti morsku vodu, padali su i umirali pod karabinjerskom željeznom batinom. Zarazna dizinterija upravo ih je desetkovala.

Željela se, naređivala i spremala smrt našeg naroda. Ali njegova snaga, odlučnost i neustrašivost, vrlina i hrabrost njegovih boraca i aktivista — predstavljali su život, prekaljen u borbi.

Dobro je neprijatelj to oćutio, i u oružanoj borbi, i unutar žice, u koju je baš tada strpao svoje garnizone na primorju, najprije u Šibeniku, pa u Vodicama, Pirovcu i Zatonu.

Prvi svibnja bio je za fašističkog okupatora uvijek izazov. Odlučio je, stoga, da svim sredstvima sprječji njegovu proslavu. Njegov prefekt Barbera naredio je aktom od 29. IV., Gab br. 1362, da svaka antifašistička i protivokupatorska manifestacija mora biti skršena oružjem — »metcima iz puške; o-

NAŠ 1. SVIBNJA 1943.

petujem: metcima iz puške, bez oklijevanja i nemilosrdno«. I stoga dana naredio je i šef okupatorove policije u Šibeniku svojim organima da pucaju na svakoga koga zateknu da »piše parole ili da baca ili ljepci letke«.

Uoči Praznika Rada zaplamsali su kresovi po bregovima oko Šibenika, Primoštenu i Zatonu, a partizani ispaljivali rafale na okupatorova utvrđenja. U Šibeniku je on, bojeći se napadača, odlagovorio topovskom paljbom, u Primoštenu, Zatonu, Lozovcu i na Konjevratima dugom mitraljeskom paljbom, pa čak i bacačima. Na domak Šibeniku, u Bilicama, izvješena je crvena zastava. Prekinute su telefonske linije Šibenik—Zadar i Šibenik—Kistanje. Kod tvornice u Lozovcu oboreni su stupovi elektro-voda, i okupator je u Šibeniku ostao u mraku.

Na Glavici povrh Zatona (kota 147) zalepršala je crvena zastava, s emblemom srpa i čekića, i ovom ušivenom porukom talijanskim vojnicima:

»Vrijeme je da prestanete prolijevati krv za grabljivce i najveće neprijatelje roda ljudskoga. Zar ne vidite da je sav talijanski narod bačen na ljudsku klaonicu? Zar ne vidite da ste izgubili rat? Zar vam još nije dosta prolijevati krv ne

vinog naroda? Pozivljemo vas da prestanete sa mučenjem našeg naroda, jer nije daleko dan kad ćete odgovarati za svoje zločine.

Mi vodimo sveti oslobodilački rat, mi se borimo za našu slobodu, koja je i vaša i svih naroda potlačenih od krvavog fašizma, i mi ćemo ustrajati u našoj borbi sve dok posljednji fašist ne bude uništen i dok ne izvojujemo slobodu svim potlačenim narodima. Mi nismo sami . . . s nama su svi potlačeni narodi svijeta.

Naša je borba pravедna i mi ćemo pobijediti. Živjela Narodno-oslobodilačka borba svih porobljenih naroda!

Živjelo jedinstvo radnog naroda!
Živio internacionalni praznik 1. svibnja!
Pogledajte ovaj barjak, na kome je simbol radnog naroda, i poljubite ga.

Smrt fašizmu — Sloboda narodu!
U Šibeniku su u sve okupatorove stanove, urede i kasarne bačeni letci u čast 1. svibnja i Narodno-oslobodilačke borbe. Najviši okupatorov policijski starješina našao ga je ujutro 1. svibnja na svom radnom stolu . . .

Radi četverodnevno opsadnog stanja u gradu, rodoljubi su unutrašnju proslavu Praznika Rada odredili za 5. svibnja. U noći na taj dan sav je grad isipan emblemima srpa i čekića, parolama u čast 1. svibnja, Narodno-oslobodilačke borbe i druga Tita, kao i parolama protiv fašizma i Mussolinija. Čitavom dužinom Glavne ulice usadene su u pločnik crvene zastavice s natpisom »Živio 1. svibnja«. Likovi Mussolinija na zgradama izmrčeni su. Na samom ulazu u sijećlo fascija napisano je crvenom kredom »Smrt fašizmu — Sloboda narodu«, a Mussolinijev lik je izmrčen crnilom. Okupatorova policija se jadalda da je jedna velika parola na zidu u Crnici napisana unutar samih 8 minuta između dviju kontrola policijskih patrola, a isto takva na kinu »Tesla« od ono par minuta dok je policijska patrola išla Poljanom od kina prema kazalištu, ističući »moralno saučestništvo i pristajanje svih građana uz izvršioce«.

Da, svi smo bili i morali biti tu, jer to je bio naš Prvi svibnja, praznik naše borbe i naših nada, dan vjere u našu slobodu, u bolju budućnost našega naroda, u novu, socijalističku Jugoslaviju.

U BLISKOJ BUDUĆNOSTI

RANO jutro. Autobusi i brojni kamioni drmskaju po neravnoj cesti koja iz grada vodi do Ražina. Oblaci prašine zastiru vidik. Po dolasku radnici iskaču, žure. Nestaju u radionicama i ogromnim halama. Svaki poj. linac radi samoprijegomno iz dana u dan. Krupna misao zackupila čitav radni kolektiv — pustiti giganta u pogon, što prije proizvoditi.

NA vratima cedulja — tehnički direktor. U čistoj i skromnoj sobici Oto Peunik priča o gigantu, aluminiju, proizvođaču. I u mislima se prenosimo u blisku budućnost.

NAKON samo nekoliko minuta udobne vožnje po betoniranoj novoizgrađenoj cesti ugledali smo natpis: Tvornica i valjaonica aluminija »Boris Kidrič« - Šibenik. Upravna zgrada, ambulanta — tu su pred nama. Mnogo zelenila i cvijeća. Prolazimo uređenim putevima. I opet oko se odmara, gledajući brižno njegovane zelene nasade.

Pokazuju nam skladište. Neka gotovi aluminijски proizvodi govore. Velike količine pomljivo složenog lima od aluminija širine do dva metra a do šest metara dužine. Sad već vidimo da je lim različite debljine. Ima ga potpuno glatkog kao i valovitog, a zastupljen je i onaj sa raznovrsnim deseni-ma. Tu su i aluminijске trake u raznim debljinama široke oko jednog metra. Podalje su naslagani raznovrsni profili, cijevi i šipke, koji se upotrebljavaju u građevinarstvu.

Pažnju posjetilaca privlače ukusne raznobojne folije — veoma tanki aluminijски listići čak do 0.007 mm debljine. Služe za pakovanje prehrambenih proizvoda, cigareta i tome slično.

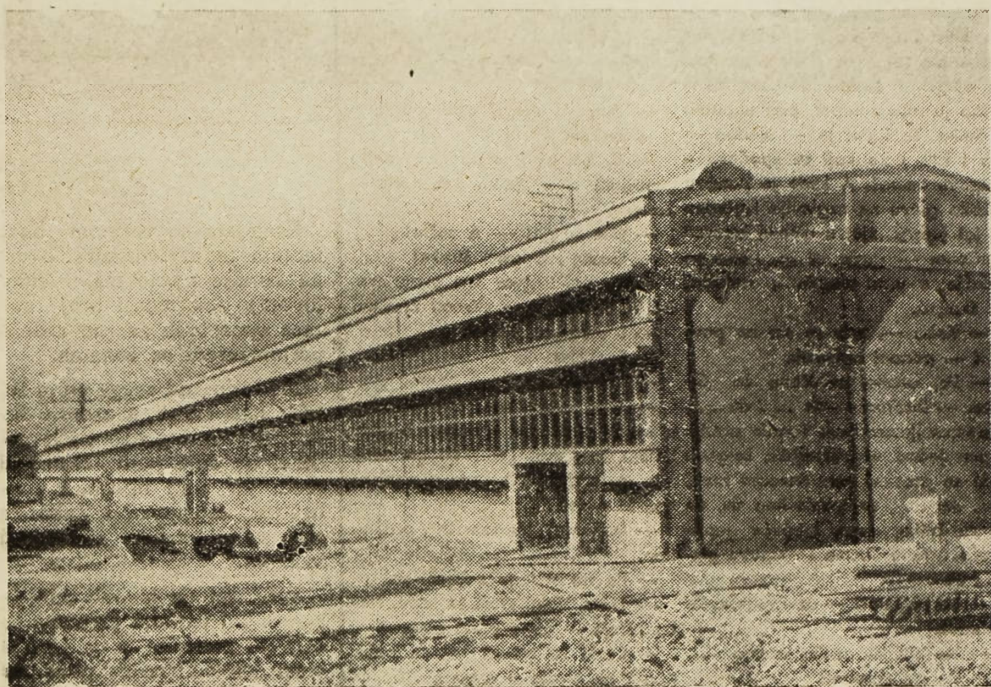
U jednom uglu su veliki namotaji aluminijске žice za potrebe elektroindustrije. Radnici pred skladištem unose u vagone veće količine te žice, koja se otprema u tvornicu na daljnju preradu.

BILO je potrebno izvršiti niz radnji da bi se došlo do ovih gotovih proizvoda. Pokušat ćemo slijediti tok složenog procesa.

Prostrana i zračna hala elektrolize. U njoj se proizvodi samo jedna četvrtina godišnjih potreba aluminija za valjaonicu, a ostalo? Lokomotiva upravo vuče niz vagona natovarenih aluminijom. Na njima je vidna oznaka »Tvornica aluminija Kidričevo« (Strnišće). Kreću vagoni pristižu iz dana u dan. Eno prolaze i kamioni iz Lozovca, koji također dovoze aluminij.

VRIJEME brzo odmiče. Žurimo u ljevaonicu, gdje se aluminij tali u električnim pećima. Pri tom se u malim procentima dodaju i drugi metali. Takva legura posjeduje mnogo bolja svojstva od čistog aluminija. Rastopljeni metal lijeva se u blokove debele 20 centimetara i to po postupku bezdanog lijevanja. Na taj način dobivaju se par metara dugački blokovi aluminija.

Evo nas u ogromnoj hali valjaonice. Nalazimo se pred glomaznim strojem teškim 400 tona. To je valjački stan. Upravo pred nama njegovi čelični valjci valjaju užareni blok aluminija koji se u nekoliko trenutaka pretvorio u par milimetara debelu ploču. Nakon ovog procesa ploču preuzimlje drugi stroj koji nastavlja obradu. Na sličan način izrađuju se malo podalje i aluminijске trake za koju svrhu se upotrebljavaju složeniji valjački stanovi. Ovdje je i brzina valjanja mnogo veća. Materijal kroz valjke prolazi brzinom do 3 metra u sekundi, a pri izradi aluminijskih listića brzina se penje i do pet metara u sekundi.

TVORNICA I VALJAONICA ALUMINIJA »BORIS KIDRIČ« — ZGRADA ELEKTROLIZE

NA drugom kraju hale ogromna ležeća presa potiskuje u čelični kalup užareni valjak aluminija koji je dug jedan metar a u promjeru 40 centimetara. Stručnjaci objašnjavaju da je snaga tog pritiska 5000 tona. Na drugoj strani prese, dok gledamo, izlazi kroz otvor matrice nekoliko desetaka metara dugačka šipka koju spremni radnici kidaju na kraće komade.

Kod izvođenja pojedinih operacija u toku procesa radnici pokazuju veliku spremu koju u toku rada, koristeći iskustva, iz dana u dan povećavaju.

Vrijeme je podmaklo. Vraćamo se u grad duboko impresionirani snagom našeg giganta aluminijске industrije.

ZAVRSIO je svoje pričanje Oto Peunik. Radnici i službenici sjedaju u autobuse i brojne kamione koji ih odvoze prema gradu, kućama. Začuje se i pjesma. Neravna cesta. Vožila podižu oblake prašine. U bliskoj budućnosti nestat će i nje.

Učitelji raspravljaju

20. ov. m. u prostorijama Mjesnog sindikalnog vijeća održan je plenarni sastanak Udruženja učitelja za grad i kotar Šibenik.

Pored velikog broja učitelja, sastanku je prisustvovao i drugi Zivojin Bulat, sekretar Gradskog komiteta SKH, koji je u svom referatu iznio utiske sa IV. kongresa SSRNJ, podvukavši ulogu naše zemlje na međunarodnom polju kao i značajnu ulogu učitelja u odgoju mladog naraštaja.

Na sastanku je, pored ostalog, Tomo Juras podnio izvještaj sa godišnje skupštine Zemaljskog odbora udruženja učitelja Hrvatske. Nakon njegovog izvještaja učitelji su u živoj diskusiji iznijeli iskustva iz rada učiteljskih zajednica. Također su na tom sastanku održana tri predavanja i to: »Društveno-moralni odgoj«, »Čitanje u osnovnoj školi« i »Kultura materinog jezika«.

Na kraju je izabrana komisija za personalna pitanja od 10 članova, a donesen je i plan rada za ovu kao i za 1. tromjesečje iduće školske godine.

NEKI VOLE, A NEKI . . .

JEDNO PUTOVANJE

NEKI vole Šibenik, a neki ne vole. Putovao sam u — Perković. Ne radi avantura. Doživjeti manevriranje vagonima, radi čega se batali vozni red, nije više zanimljiv događaj. Znao sam, da će to biti i ovoga puta, pa što da se uzbuđujem. I najinteresantnije, suviše često doživljeno, ostavlja nas bez senzacija. Nisam namjeravao ni razgovarati s učenicima i učiteljima one učionice, smještene u zadržanom domu, na kojoj još nisu stavljeni prozori. Šta se tu ima pitati! Ne treba fantazije da se zamisli, kako se baš danas osjećaju, kad je vani jugo i pada kiša. Ali, ljeto je na domaku i proći će i to. Dakle, nisam putovao radi toga. U Perković me vodio sasvim drugi posao, beznačajan i nezanimljiv. Zato o svrsi mogu puta i ne ću govoriti.

Nego, skakuće tako moj vagon treće klase kroz šibensko polje. Na klupama smo dosta zbijeni. Najviše je seljaka. Rade pretežno u građevinarstvu, a i u industriji. Suzdržljivo se smijuckaju na kišu. Govore o koprani i hrani. Riječi izbacuju pomalo i bučno. Nekima je u krilu kruh; nožem režu zalogaje i jedu. Nude i susjede. Neki pokazuju bolesničke listove i planiraju, što će učiniti u domaćinstvu za vrijeme bolovanja . . .

Do mene jedna žena. Jednostavna i obična žena. kakovu možete naći u svakom dalmatinskom gradu. U ruci drži »Pometu«, ali ne čita, jer je razgovorljiva. Upita i mene:

— I Vi ste šibenčanin?

— Ee, pa što?

— Uh, ništa vam Šibenik ne vredi. Ružan je . . .

Riječi joj sjeka treskanje vagona, pa njezino pričanje izgleda veselo. Priča, kako je prvi put u Šibeniku u svoje četrdesettri godine, kako ni sada ne bi dolazila, ali joj neki bliži rod u duševnoj bolnici, kako se udala mlada, kako u Šibeniku pada kiša . . .

Tako ona istresa svoje utiske i, eto, Šibenik joj se ne sviđa.

ČOVJEK S ODMORA

ALI ima i onih, koji dođu i zavole ga. Putovao sam, ali prošlog ljeta, na istoj relaciji. Samo toga sam puta sjedio u kolima, koja voze za Zagreb. U odjeljenju je bio jedan putnik, radostan. Ne, nije izgledao baš kao turista, ni kao domaći ni strani. Prosto, to je bio čovjek, koji se vraćao s godišnjeg odmora i bio zadovoljan.

Još je pun utisaka:

— Ah, krasno, krasno je u vašem Šibeniku! Zlari . . . vino . . . jedrenje . . . riba . . . Kornati . . .

Eto, čovjek doživio Šibenik na svoj način i naš mu je grad postao dragim . . .

TKO BI ČOVJEKA ZADOVOLJIO?

MEDUTIM, nije tajna da ima naših građana, koji ne vole svoj grad. Nije baš da ne vole, ali nisu zadovoljni. Neka im ne bude za uvredu — oni stvari gledaju jednostrano. Ustoboče se u svom gledanju prema jednom objektu i onda im grad ne valja. Tako ih ima, koji sve gledaju kroz prodavaonice kruha. Neuredne su,

vele. Ili kroz razbijeni sat na zvoniku (»djeca!). Ili kroz kazalište. Govore:

Kulturno je, da te štampa obavijesti o onom, što će se davati u kazalištu. Ali u novinama jedno, a na reklamnom plakatu drugo. A dogodi se, da i onaj plakat na dan predstave isčezne . . .

Tako i s osmjeljtkom. Dovedeš jednog od takovih pred školu, pa rečeš:

— Lijepa je. Ukusno riješena stvar . . .

An on:

— Ne valja. Ventilacija . . .

Eto, vidi ono, čega nema.

Nezadovoljnom je teško ugoditi, a još teže kad kritizira i ostane — pasivan . . .

ARHITEKTI I GRADSKI ODBOR

NE, arhitekta ne smijemo zaboraviti. U gradu ih nema mnogo, ali čim koji proviri — zavoli Šibenik. Imaju i zašto. Šibenik je pun ljepota: portali, zdenici, katedrala, ulice i uličice, a iznad svega — živa, nemirna arhitektonska linija starog grada.

Nego, njih baš u gradu tali, a oni svoju ljubav ne ispoljuju na način, da bi im se gradski odbor morao pobrinuti za stan. Arhitekti su stručnjaci, pa i svoju ljubav iskazuju stručno:

Jedni bi da ruše stare kuće, da otkriju još starije.

Drugi bi podizali nove, da zastru starine.

Treći grade nove — starine!

I to sve za Šibenik, iz ljubavi za grad.

A naš gradski odbor pozna te slabosti arhitekata, pa ih iskušava. Pita ih:

— Kako bi vi ovo, a kako ono.

A oni:

— Ovo bi ovako, a ono onako.

Uzimlju olovke, pa pišu, crtaju i brišu. I mjere. I onda građani gledaju — nacerte . . .

— A kuće? Stanovi?

— Grade se —

Znamo mi, da se gradi mnogo i da će se još više, ali . . .

PROŠLOST I BUDUĆNOST JEDNOG PREDJELA

IMA već, evo, deveta godina, da se naši građani pitaju, što će se s onim srušenim predjelom posred obale.

I s pravom se pitaju. Ako obala ima centar, onda je baš to centar naše obale. A centar obale je lice grada. Kako je građaninu godinama gledati u tu krnjavu ralju. Radije ne gleda. Zato je predio opustio. A ranije, dok su još stajali blokovi kuća, bilo je tu živo. I kavane, i hotel, i brodovi, i mnogo šetača . . .

. . . I bio je javni zahod.

Građani su bili da se ruši, a ondašnja općina — nikako. Vodile se žestoke borbe. Građani u bijesu:

— Javni zahod na tom mjestu — to je javna sablazan.

I pozvali pravnike. Oni su stvar staloženije formulirali:

Ta građevina smeta vidiku kavane i u hotel emitira

mirise. Zahtijevamo rušenje.

Tako je nastala tužba, i postojanje javnog zahoda predmet građansko-pravnog spora pred sudom.

A parnica nije uspjela . . .

Ni bombe nisu uspjele. Srušile su sve: i kavane, i hotel, i blokove kuća, a ona »javna sablazan« ostala među svoja četiri bagrema.

Medutim, ne za dugo. Što nisu mogle parnice ni bombe, učinile su ruke frontovaca i stvorile zelenu površinu.

I dok su tako naši frontovci radili, gradski je odbor mislio, što će s tim predjelom. Pitali arhitekta, a oni crtali . . .

Konačno, početkom prošle godine, pojavile se — krediti.

Zivost u komunalnom savjetu. Vade se nacrti, ali — propadoše:

— Ne možemo tako graditi. To je odgovornost pred budućnošću . . . Raspišimo natječaj.

Raspisao ga. I u Šibenik stiže mnogo projekata. Originalna rješenja, ali treba izabrati. I biralo se, krediti čekali, a vrijeme neumoljivo i — godina dana protekla . . .

Ipak vrijeme nije slomilo ni volju ni želju, da se taj predio konačno uredi. Nedavno mi jedan komunalac reče:

— Nema više zapreka. Potpisan je ugovor s projektantom. U svibnju će biti licitacija i onda gradimo.

Da, to će graditi zajedno gradski odbor, Valjaonica i Tvornica ferolegura. Oni su investitori. Odlukom, da svoja sredstva uloze u izgradnju na tom predjelu, dosta su zadužili grad.

Primjetim mom komunalcu:

— Čuo sam da će se gradjenjem na tom predjelu suviše suziti obala?

— Nije točno. Radovi će se izvoditi po projektu arhitekta Vitića. Čitav se kompleks riješava s pet zgrada. Prva se nastavlja na Kneževu palaču. Predviđena je za kavanu i stanove. Stanovi u ovoj zgradi riješeni su po dvoetažnom sistemu. U nastavku, a linijom iza ove, bit će zgrada za kino sa 700 sjedišta. Treća zgrada ide bočnom linijom crkvice sv. Nikole, a četvrta uporedo s apsidom, tako da crkvicu potpuno zatvaraju. Crkvice se ne ruši. U trećoj i četvrtjoj građevini bit će stanovi i neke poslovne prostorije (prizemlje). Peta se ne će za sada graditi. Između prve tri zgrade prostirat će se nešto podignuti trg, otvoren prema moru i Kneževoj palači. Četvrta je zgrada najbliža moru, ali ipak ostaje 23 metra do ruba obale. Dovoljna širina da se uredi prostor za šetnju, široki kolovoz, trotoari, pa čak i — cvjetnjaci . . .

— Da, svi će se objekti raditi odjednom.

Tko pogleda projekt za izgradnju ovog predjela, osjetit će da je raden s mnogo ljubavi za grad. Crteži i skice pokazuju, da će se nove građevine skladno uklopiti u stari dio grada. Nove zgrade ne će svojom linijom i izgledom narušiti ni onu nemirnu i živu arhitektoniku, toliko karakteričnu za naš grad.

Ipak u komunalnom savjetu pomalo — strepe:

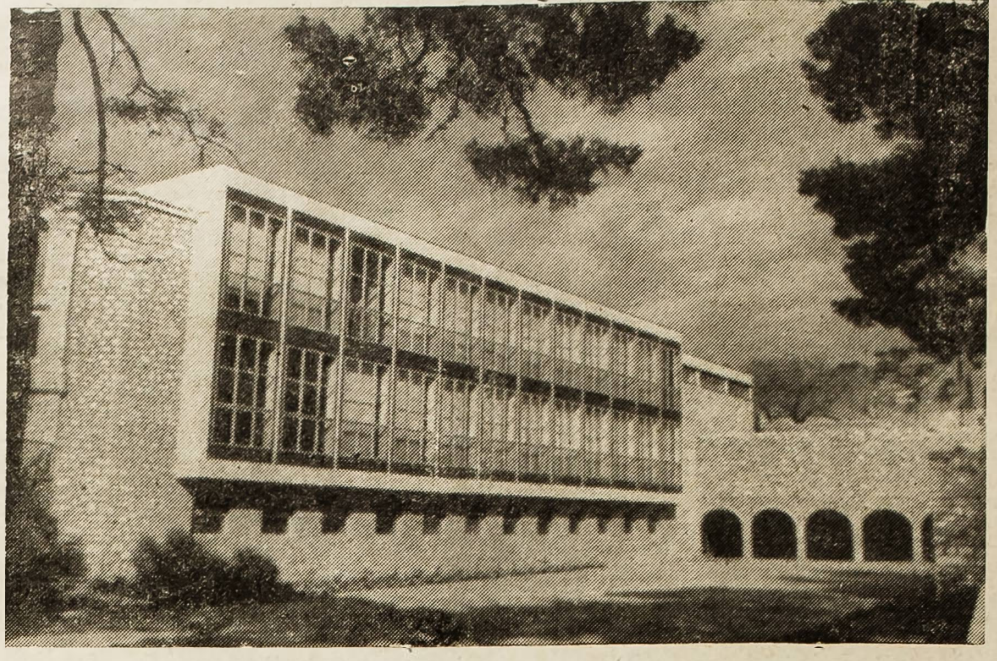
— Odlučili smo. Naortano je i lijepo je, a kako će sve to izgledati u naravi . . .

Eto, i tako se voli grad, a ta je ljubav duboka i iskrena.

SMRT CRNOGA MATE

NA pristanišnom plicaku mje-ljutnu se Šibica. Sramota je. Kakva — Ti »Topđija« — znaš ne melji — ec je ogledavao svoja lice, su ta imanja. Reci. Krpa na zakrpi. svakojake gluposti, srdito će »Kri- Nebom su prelijetale zvijezde, o. Samo su nas gušila. Pusta starež i lati »Zmaj« — Po tvome ispada da stavljajući za sobom svijetao pla- ništa drugo. Uzao do uzla. smo mi »Crnoga Mate« olovali. meni frag. Kanalom se žuriše delfini — To je Šibica — onako — po — Ne »Krilati Zmaj«. Ali, mo- u poljeri za plijenom. S vremena običaju. A ti zapiši po svojoj sav- ramo prizati, da smo bili jako ne- na vrijeme oni bi izranjali na mor- jesti. Ne brani. oprezni. Trebali smo mu večeras sku površinu, da bi plućima usisali — Ja bih evo ovako »Crni Ma- dati kuharu rižu, a sutra prepečen dovoljnu količinu zraka — a zatim tek: Kad se Tomiša povraiti iz borbe kruh. neka zemlju dade u prvu zadrugu — Ne »Zajem se. Da znaš »Top- bi ponovo nestajali u plavim mor- koja će se osnovati u našem selu. dja« — U svakom slučaju bolje je- skim dubinama. — Majka će s njim. Ta jasno je. Jel da je večeras umro sit nego do o- Sa borovim iglicama poigravao se je lihi povjetarac, od čijeg bi pošteno. — A a a! . . . U za drugu? . . . sam dana gladan. Jasno je to. Ni šumora oživjele mrtve sjene na — E, toga se vidiš nisam sjetio. — nam je stigao od kuće. beztravnoj ledini logorskog kruga. — Zadruga ne će biti loša stvar. — Kvr kvrc kvrc . . . pjevao je Otfresena suha šišarka oglašila bi se — Ali ako se sin ne povraiti? — šturak u pukotinama barake. Na skroz svojim kvrckanjem, puze- — Kako — »ako se sin ne po- krevelu Lovre Jakasića ugasila se čiči niz borovo granje, poput živog izlanu Šibica. — Kako — »ako se sin ne po- svijeća. Iz donjeg desnog ugla o- malog, stvora — neznano kuda. Iz vrati« — upita umirući. Zar je to glasi se plulun bezbojnog smijeha. obelonskih osmatračnica dolazilo je — upita umirući. Zar je to glasi se plulun bezbojnog smijeha. zijevanje pospanih stražara, koji moguće? Bolesnik podigne glavu. Zatim se taj smijeh pretvori u jaku drijemaše — uz teške »Brede« sa sa uzglavlja i zagleda se u Šibici- prstima na obaraču. A zatim bi po- ne oči. Od slaboće i naprezanja — A šturak . . . Što on to čeprka novo nastupio bratač mir — prot- svaka mu je žilica drhtala na licu. u pukotinama barake, — javi se kan nesanicom logoraša. Sa njegovih beskrvnih usana zale- »Veliki Nikola«. — Pjeva o svojoj sreći, odgovo- U baraci »Velikog Nikole« gor- pršao je nijemi šapat, pun nejasnih jele su dvije voštanice: Pred jed- upitnika. Ta šapat je — ujedno — ri »Topđija«. nom je Lovro Jakasić lovio uši po bio i krik bola koji se spolicao o — E, baš si ti »Topđija« slabo svojoj košulji, dok je drugu zapa- njegovu nemoć. A kada je ponovo posoljen! — ljutim se »Krilati lio. Juraj Šibica i poslavo je kraj spustio glavu na uzglavlje izgledao Zmaj«.

— Gle vragal — A zašto? — Govoriš o sreći šturkal — Ta svaki stvor ima svoju sre- — Ni to nisi znao »Krilati Zmaj«? — I magarić svoju? — Svakako. — I mrav svoju? — I on svoju. Mali mravak. Kad grao u . . . suzama. A kada bi malo u nekom ljutom boju Tomiša pobije u svoju nastambu prema bogatu zivnuo raspricao bi se o sinu Tomi- čitavu jednu neprijateljsku brigadu ljetinu, presretan je. Niko mu tada ši, koji se u nekoj Crnogorskoj bri- i da se proslavi kao Narodni heroj nije ravan. Jesi li ih kada promatrao gađi protiv svih dusmana, i koji će . . . Ali . . . postavim da, na koje to rade? — Dabome da sam ih proma- mnoge izdajničke glave poskidati, koncu bilke, neko lutajuće nepri- jateljisko tane okrzne i njegovu gla- traio. — Pa što si tada zaključivao? — Ništa. Vuku svaki za sebe. Ne- ko šuplje — neko puno zrno. — Ne baš — onako smrtno . . . — Svaki za sebe?! Svi za sviju. — Da ga zarobe! — Kao i mi ovdje u logoru. Zato ja — To Tomiša nikada ne bi doz- to gledam. Bez obzira na pljevu. Sa puta — između baraka — do- volio . . . — Što onda? Reci — Što onda, što onda . . . Ni- koji se stapao sa praskavim smije- štita. Povraiti će se on. Poznam ja hom logorskih glavešina. I šturak je još uvijek pjevao u zidnim pu- — Povraiti će se, veliš?! Sagni kotinama barake. Netko zatapka bo- mi glavu da te poljubim. Tako Ši- sim nogama po drvenom podu ba- bica . . . Tko bi mene osvetio kad rake. »Veliki Nikola« podigne gla- se on ne bi povraiti? — Tko bi vu da osmotri neznanca, koji se kaznio seoske špijune koji su nas zaustavio pred njegovim ležištem. pomogli dopremiti ovamo. Dvojica No, ne uzmagaviš ga prepoznati, su. Nema ih više. Nema Šibica. — on upita: O, oh . . . Ukočile su se moje no- — Ko je to? — Samo led u njima. Sam. A sr- — Ja »Veliki Nikola«, oglašić se ce, gdje je ono? Ne čujem ga. — šapatom Dušan Jamar. Vi još ne Ne osjećam . . . Jos maliko . . . mal- spavate? — Pozdravite mi rodbinu i — Ne spava nam se Dušane. — konšije . . . Pozdrav udovicama i Eto, ođselio nam se i »Crni Ma- majkama palih boraca. — A vama, tek. — Da. Pirnio je ko pljeva s lom- moji na-miliji: ženo, Biserka i To- miša — moj posljednji pozdrav . . . pale. — A ti — što želiš? — Si-bi-ca bra-te — e . . . — Zbo- — Došao sam moliti malo šeće- go-om . . . — Boleznik je još neko vrijeme mi- ra za Tomu. Dobio je vatru pa stal- cao usnama, a zatim se potpuno no- trazi vode. — Eto, sad i on! — iznenađeno smirio. Tu je kraj njegovim mu- kama. Oči su ostale otvorene. Pri- će dječak. Boli li ga jako Dušane? jeteće. Opipavši bolesnikov puls — I previše za jednu logorsku Šibica ustanovi da je srce prestalo smrt. — Ta nije moguće! . . . — Zatim probudi naj- bliže susjede i upozori ih na — Što nije moguće »Veliki Ni- kucati. Nakon toga po- kola! — Da je smrt blizu. — krije mrtvo tijelo čebelom i ode u krevet. U ruci je držao komadićak preostale voštanice koju ugasiti na je. Sam opušk. — Ne mogu reći, ali slabačak brznu. Bio je jako umoran Lovro Jakasić je — još uvijek — pred sla- čerom i limenku konzervirana mli- bim plamičkom zasjenjene svijeće jeka. Jedina je. Nju smo štedjeli lovac uši. »Veliki Nikola« se sa- kao kap vlastite krvi. — Evo Dušane — ponesi sa še- šaptavao sa svojom družinom, koju Primivši šećer i mlijeko Dušan — Jamar ponovno zalapše bosim no- je uzbudila smrt »Crnoga Mate« — gama po drvenom podu barake. — Čujes li »Krilati Zmaj«? »Veliki Nikola« prinese svoje uho — Što »Veliki Nikola«. Smijeh u licu »Krilatog Zmaja«. Nakon toga — Isto ponovi sa »Topđijom«. I — Čujem. Vesele se smrti »Cr- kada se uvjerio da spavaju namje- noga Mate«. Vesele — gadovi. I sli se i sam na slami bez slamarice našim patnjama. I tome. — Hm . . . — »Topđija« spava. Logoraši se žuriše prema zahodi- primjeti »Veliki Nikola«. — Ne spavam drugovi, javi se kola« je spominjao u snu voljenog — »Topđija«. Razmišljam o smrti. dječicu. — Čijoj? — »Crnoga Mate«. — Ne misli o tom. — Moram misliti — »Veliki Ni- kola«. — Baš moras? — Svakako. Najeo se riže i pre- pečenja pa umro. Baš čudno. Kad smo ga nahranili ja sam se ponu- dao da će oživjeti. A sada vidi ka- ko je to glupo ispalo. — Glupo? — Do kraja. Prejeo se pa puklo crijeve. Zar ne bi bilo bolje da — To neću slaviti, Neka znaš, mu nismo ni pružili pomoć?

ŠIBENIK — OSMOGODIŠNJA ŠKOLA »SIMO MATAVULJ«

Zaštititi polja

Krapljani se većinom bave morem (spužvarstvom, lovom na koralje i vrlo malo ribolovom), dok manji broj staraca sposobnih za rad rade u poljoprivredi sa ženama. Međutim, od svega onog što radē naši starci, a osobito žene i djevojke preko cijele godine, ne daje puni zasluženi plod, jer neki mještani Grebašćice, Jadrtovca i Zaborića ruše polje i trude stokom i kradom. Smatram da bi bilo potrebno da oni jednom prestanu sa takvom praksom, a da i sama vlast još odlučnije pomogne vlasnicima zemlje, koji rade i žele da povećaju našu poljoprivrednu proizvodnju.

poljoprivredi, a tko će dati pomoć narodne vlasti bila još bolja, a štetočinje kažnjene. Treba se energično boriti da se ne bi dalje nastavilo i u ovoj godini sa uništavanjem pupova loza, smokava, maslina i ostalog. Mislim da bi, kada bi svaki mještanin Krapnja malo više mislio o zaštiti polja i obnovi

Vice Curavić

Praktičan rad učitelja

Prošle sedmice su se učeni- ci završnih razreda naše učiteljske škole nalazili na praktičnom radu po seoskim školama. Većina učenika boravila je u svojim selima, dok je manji broj rodom iz grada bio upućen na sela našeg kotara. Znatno se dio nalazio na ko-

tarima Imotski i Knin. Ovaj praktičan rad naših budućih učitelja na terenu omogućio im je da se bolje upoznaju sa radom i životom seoskog učitelja. Na taj su način učenici još neposrednije mogli povezati školsku nastavu s teorijom sa praksom.

Radnom narodu kotara Šibenika

čestita

VELIKI PRAZNIK 1. MAJA

Kotarski odbor SSRNH - Šibenik

Svojim čitaocima i prijateljima

čestita

1. MAJA

međunarodni praznik rednih ljudi

UREDNIŠTVO »Šibenskog lista«

Uhvatio tri vučica

Seljak Milan Pokrajac pok. Jandre iz Varivode uhvatio je dne 19. IV. o. g. tri vučica, stara 30 dana u šikari »Laškovic« — Varivode, našavši ih u pećini. Nakon što ih je uhvatio, predao ih je preko uprave Lovackog društva Skradin Šumariji u Šibeniku, u svrhu isplate nagrade. U Šumariji Šibenik je formirana komisija, koju su sačinjavali šumarski i veterinarski stručnjak, te nakon ustanovljenja da su to doista mladunčad vukova, seljaku Pokrajac je isplaćena nagrada od 7.000.— po vučiću t. j. ukupno 21.000.— dinara. Imajući u vidu ogromne štete, koje nanose vukovi kako stočarstvu, tako i zaštićenoj divljači, to se za svakog ubijenog ili živog vuka bez obzira na starost isplaćuje nagrada i to: šumarstvu 2.000.— Din., poljoprivreda 3.000.— Din. DOZ 2.000.— Din što ukupno iznosi 7.000.— dinara.

Podsavez dobrovoljnih vatrogasnih društava za grad i kotar Šibenik

čestita

svim vatrogasnim društvima grada i kotara

1. maja

Gradsko ugostiteljsko poduzeće »JADRIJA«

Šibenik

čestita

1. maja

svojim gostima i poslovnim prijateljima

Prvi maja

praznik radnog naroda

čestita

svim svojim mušterijama i građanima

Brijačko-frizerska zadruga Šibenik

Repertoar kinematografa u Betini i Murteru

BETINA: francuski film — BONIFACIJE MJESEČAR — Dodatak: Preobražaj jednog kraja (2.—3. V.)

KORNAT (Murter): američki film — TARZAN I ŽENA LOVAC — Dodatak: Sretno rudari (2.—3. V.)

P. Bilušić

SVIM SPORTISTIMA I PRIJATELJIMA

čestita

1. MAJA

MEĐUNARODNI PRAZNIK RADNIH LJUDI

Uprava NK Šibenik

ŠIBENIK

KROZ TJEDAN

Narodno sveučilište

U srijedu 6. svibnja o. g. u prostorijama Mjesnog sindikalnog vijeća prof. Boris Markušić održat će predavanje pod naslovom: Život i djelo Karla Marksa. Početak u 19 sati.

Narodno kazalište

CETVRTAK, 30. IV. — RIBARSKA SVADE — komedija od Goldonija.

SUBOTA, 2. V. — VEĆE PJSAMA I OPERNIH ARIJA — gostovanje prvaka Zagrebačke Opere.

NEDJELJA, 3. V. — VEĆE NARODNIH PJSAMA I ŠLAGERA — gostovanje pjevača radio Beograda.

Kinematografija

TESLA: premijera domaćeg umjetničkog filma — U OLUJI — Dodatak: Filmske novosti br. 13. (do 4. V.)

Premijera američkog filma — CARRIE — Dodatak: Filmske novosti br. 14.

SLOBODA: premijera američkog filma — ROBOVI PROŠLOSTI — Dodatak: Ljudi našeg neba (1. do 7. V.)

Dežurna ljekarna

Službu vrši I. narodna ljekarna — ulica Božidara Petranovića.

Iz matičnog ureda

ROĐENI

Marija, kći Vice i Marije Guberina; Miljenka, kći Milana i Benke Trenovski; Danka, kći Borisa i Ervine Aras; Nada, kći Stipe i Dušanke Berović; Ivan, sin Božidara i Ike Duvančić; Josipa, kći Josipa i Zvezdane Živković; Mate, sin Ive i Ružice Viočić; Igor, sin Jerke i Josipe Bolanča; Vinka, kći Nikole i Ane Lovnić-Caparin; Jadranka, kći Stanislava i Bosiljke Jančar; Neven, sin Jere i Milene Milovac; Boris, sin Mate i Ljubice Špadina; Jadranka, kći Mate i Ljubice Špadina; Mirjana, kći Dušana i Dore Đaković; Drina, kći Andrije i Antice Vlahov; Branko, sin Bogdana i Perke Kalik; Marija, kći Jose i Šmice Turčinov; Mirko, sin Vinka i Janje Dunkić.

VJENČANI

Jušić Milan, referent zdravstva — Gojanović Marija, domaćica; Belamarić Ante, likvidator šteta — Zupanović Mirjana, ml. knjigovoda i Ilijadica Nikica, mehaničar — Gulin Srećka, evidentičar.

Obavijest

Koncem veljače 1953. godine naša ustanova je dobila sanitetska kola, kojom imaju pravo da se služe svi građani bez razlike da li su socijalno osigurani ili nisu s razlikom da upotrebu tih kola osigurani ne plaćaju, dok ostali plaćaju i to za jednu vožnju u gradu dinara 150,—, a za jednu vožnju izvan grada po 50 dinara po jednom kilometru.

Kola služe za teške i hitne slučajeve, pa se radi toga skreće pažnja na činjenicu, da će se u slučaju nepotrebnog pozivanje kola

NAJVAŽNIJE SAOBRAĆAINE VEZE

Vlakovi

Polazak iz Šibenika	
Putnički za Split	u 2.20 sati
Ubrzani za Zagreb	8.00 sati
Putnički za Split	u 10.50 sati
Putnički za Zagreb	u 15.11 sati
Putnički za Split	u 18.22 sati
Dolazak u Šibenik	
Putnički iz Splita	u 10.15 sati
Putnički iz Zagreba	u 13.08 sati
Putnički iz Splita	u 17.39 sati
Ubrzani iz Zagreba	u 21.11 sati

Autobusi

Polazak iz Šibenika	
Za Zadar svaki dan osim nedjelje u 6.00 sati iz Docca (plavom),	
Za Oklaj preko Drniša i Knina svaki dan osim nedjelje u 14.00 sati kod Vatrogasnog doma.	
Za Kistanje svaki dan osim nedjelje u 14.00 sati iz Docca (splavom).	
Za Benkovac svaki dan osim nedjelje u 14.00 sati iz Docca (splavom).	
Dolazak u Šibenik	
Iz Zadra svaki dan osim nedjelje oko 17.30 sati.	
Iz Oklaja svaki dan osim nedjelje oko 8.30 sati.	
Iz Kistanja svaki dan osim nedjelje oko 8.30 sati.	
Iz Benkovca svaki dan oko 8.30 sati.	

Parobrodi

Polazak iz Šibenika	
Brza pruga za Split četvrtkom u 17.25 sati, subotom u 16.35 i nedjeljom u 18.05 sati.	
Putničko-teretna pruga za Split ponedjeljkom u 7.00 i srijedom u 4.00 sati.	
Brza pruga za Zadar—Rijeka utorkom u 9.20 sati, srijedom i petkom u 8.45 sati.	
Putničko-teretna pruga za Zadar petkom u 2.00 i subotom u 12.00 sati.	
Dolazak u Šibenik	
Brza pruga i Splita utorkom u 9.10, srijedom i petkom u 8.35 sati.	
Putničko-teretna pruga iz Splita četvrtkom u 18.30 i subotom u 10.35 sati.	
Brza pruga iz Rijeke preko Zadra četvrtkom u 17.15, subotom u 16.25 i nedjeljom u 17.55 sati.	
Putničko-teretna pruga iz Zadra ponedjeljkom u 5.40 i utorkom u 22.50 sati.	

UMRLI

Goleš Lucija, rođ. Karadole, stara 48 god.; Selak Ivan pok. Andrije, star 56 god.; Matković Ivan Petrov, star 36 god. i Šperkov Ivan pok. Ante, star 65 god.

VIJESTI IZ NAŠEGA GRADA

POGLED NA GRADSKU VJEECNICU

Prva kazališna predstava za radni kolektiv

Prilikom gostovanja prvaka zagrebačke »Komedije« tenora Marijana Kunšta u opereti »Silva« od Kalmana i u »Laharovo romantičnoj opereti« »Zemlja smiješka« izvelo je šibensko Narodno kazalište predstave za građanstvo, za tim jednu za pripadnike JNA i jednu za radni kolektiv »Tehnika« — graditelja Tvornice i valjaonice aluminijske »Boris Kidrič« u Ražinama.

Sve predstave bile su duplom posjećene te su imale lijep moralan i materijalan uspjeh. Ovom prilikom važno je, pored ostalog, istaknuti, da je inicijativom uprave poduzeća i sindikalne podružnice »Tehnika« došlo do ostvarenja prve predstave u našem kazalištu, a koja je specijalno namijenjena jednom radnom kolektivu. Pohvalno je od oba rukovodstva, što su na taj način pružili mogućnost svojim radnim ljudima, a prvenstveno onima sa sela kao i njihovim obiteljima da uđu u »Thalijin hram«, kojima je do sada vjerojatno u većem broju bio potpuno nepoznat. Time je »Tehnika« pokazala da i te kako vodi brigu o kulturno-prosvjetnom uzdizanju naših radnika. Vrijedno je zabilježiti da su baš ti ljudi, prisustvujući po prvi put u kazalištu, pratili izvedbu s velikom pažnjom, reagirajući pravilno na ono što se igralo na pozornici, te se time potvr-

dilo: da dobra izvedba, bez obzira na kulturni nivo gledalaca, djeluje neposredno, izazivajući smijeh, plač i slično.

Čudno je da naši veći radni kolektivi kao »Izgradnja«, »Tvornica elektroda i terolegura«, »Tvornica aluminijske legure«, »Brododromont« i t. d. nisu do danas ništa poduzeli u pogledu zakupljivanja predstava u Narodnom kazalištu za svoje radne kolektive. Moguće je bilo i objektivnih razloga, ali pozitivno je to, da spomenuta poduzeća odnosno tvornice zapošljavaju velik broj radnika i službenika, a s druge strane uprava kazališta spremna je uvijek da započne predstavu u onaj sat koji je najpogodniji za dotični kolektiv, kao što je to bio slučaj i sa »Tehnikom« koja je tražila da predstava počne u 15.30 sati. Dakle ne postoji nikakova bojazan u koliko se provede dobra organizacija. Dakako da su sindikalne organizacije najprije pozvane da budu podstrekač za ostvarenje svih zadataka koji zasjecaju u njihov rad, o to je, pored ideološko-političkog, i kulturno-prosvjetni rad.

Suviše je napomenuti, da je dužnost rukovodstva, da fondove za kulturno-prosvjetni rad utroše što bolje, korisnije i efikasnije, a ništa jednostavnijeg i pristupačnijeg načina za kulturno-pro-

svjetno uzdizanje nema, no što su kazališne predstave.

Nadam se da »Tehnika« ne će zastati i da će do kraja ove kazališne sezone, a i u budućem nastavi sa zakupljivanjem predstava za svoj radni kolektiv. Sigurno je da će i sindikalne podružnice ostalih naših poduzeća krenuti primjerom »Tehnike«.

Na taj način ne samo da će svi oni izvršiti svoju dužnost prema svom kulturno-prosvjetnom planu rada, već će time dati i punu podršku našem kazalištu za ostvarenje još većih i težih zadataka.

Na kraju vrijedno je spomenuti, da je radni kolektiv »Tehnike« na svršetku predstave nagradio izvođače sa frenetičnim aplauzom i mnogobrojnim buketima cvijeća, te i na taj način odao priznanje cjelokupnom kolektivu Narodnog kazališta.

A. D.

B—o

RADNI KOLEKTIV Gradskog transportnog poduzeća »JADRAN« - Šibenik

čestita

svojim poslovnim mušterijama i narodima socijalističke Jugoslavije

1. MAJA

Vršimo sve poslove oko utovara, istovara i uskladištenja svih vrsta robe. Primamo i otpremamo robu kopnom i morem. Raspolažemo vlastitim zatvorenim skladištima. Cijene umjerene.

Radnom narodu grada Šibenika

čestita

VELIKI PRAZNIK 1. MAJA

Gradski odbor SSRNH - Šibenik

Prvo republičko takmičenje daktilografa i stenografa

Po prvi puta održava se u NR Hrvatskoj republičko takmičenje za prvake Hrvatske u stenografiji, stenodaktilografiji i daktilografiji. Bit će to u Zagrebu 10. svibnja u čast rođendana predsjednika Republike Tita. Učesnicima takmičenja koji poluče uspjeh, razdijelit će se brojne nagrade u novcu i predmetima.

Na ovo takmičenje dolaze najbolji đaci iz svih ekonomskih tehnikuma u NR Hrvatskoj, a posebno se međusobno takmiče i namještenici raznih ustanova i poduzeća, napose stenodaktilografi, sekretarice rukovodilaca poduzeća i drugo kancelarijsko osoblje. Oni će najprije stenografirati s brzinom od 160 slogova u minuti određeni tekst i onda taj tekst dešifrirati pisacim strojem. Tko bude brže, bolje, bez većih pogrešaka i u estetski lijepoj formi pisma mogao da otkuca tekst-dobit će nagradu.

Posebno se takmiče samo daktilografi i to u brzom i ispravnom

prepisivanju određenog teksta. Također su u posebnoj grupi takmičara i parlamentarni stenografi, koji će se natjecati u najviše mogućim brzinama (do 300 slogova u minuti, a možda i više).

Hrvatsko stenografsko društvo, koje organizira ovo takmičenje uz pomoć mnogih naših ustanova i poduzeća, osiguralo je o svom trošku smještaj i prehranu učesnika iz pokrajine. Poduzeća, koja šalju najcjelitelje, treba da plate samo putne troškove, a kako se takmičenje održava u vrijeme održavanja Zagrebačkog velesajma, učesnicima popust na željeznici. Učesnici u takmičenju u stenodaktilografiji i daktilografiji mogu sa sobom ponijeti i pisacim strojeve na koje su navikli.

Prijaviti se za takmičenje treba što prije i to na adresu: Hrvatsko stenografsko društvo, Zagreb, Zrinjevac 9-1, pa će svaki učesnik dobiti polaganje upute.

SPORTSKI ŽIVOT

30 godina postojanja VK Krka

Ove godine navršava se trideset godina postojanja veslačkog kluba »Krka«. On je osnovan 1923. god. pod nazivom — sportski pomorski klub »Krka«.

U tadašnje vrijeme, veslački sport u Šibeniku, vrlo brzo se je raširio među omladinom. Klub se je rapidno razvijao, tako da je u prvoj godini imao 80 aktivnih veslača — bez mnogobrojnih simpatizera, odnosno podpirujućih članova. U vrlo kratko vrijeme klub dobija prilično veliki plovni park od osam čamaca, koji je za ono vrijeme značilo veoma mnogo.

Evo važnog parka, kojeg je »Krka« imala u samom početku: dvije (jole) dvojke, »Šubičevac« i »Leonora«, tri četvorke »Dr. D. Montana«, »Jadrija« i »Krka«, jednu (jolu) osmerku »Ruža« i jedan (autrigger) osmerac »T. L. Milić«, koji je nosio ime tadašnjeg dobrotvora kluba.

Odmah iduće godine nakon svog formiranja t. j. 1924. god. prvi put »Krka« sudjeluje na natjecanju u Splitu. Na ovom takmičenju ona osvaja nacionalno prvenstvo za novake u četvorci i treće mjesto u državnom prvenstvu. Ovo je bila prva godina nastupa i ujedno prva godina pobjede. Ovi uspjesi bili su podstrek, da je ona uporno i marljivo nastavljala svojim radom.

Godinu dana kasnije ponovno se »Krka« takmiči u Splitu — gdje osvaja prvenstvo u dvojci i drugo mjesto u četvorci za državno i nacionalno prvenstvo. Iste godine odlazi na takmičenje u Dubrovnik i tamo osvaja obje prve nagrade za regionalno prvenstvo u četvorci. Godine 1926, u Splitu osvaja državno prvenstvo u osmerci i dvojci, nacionalno u četvorci, te dru-

go mjesto za novake u nacionalnoj utakmici u četvorci. Poslije ovoga redaju se uspjesi: 1933. u Splitu »Krka« osvaja državno prvenstvo, 1936 na Olimpijadi u Berlinu postiže relativno dobar uspjeh, a potom 1937. u Beogradu ponovno osvaja naslov državnog prvaka.

Ovo su čitavi podaci koji se znaju iz tridesetogodišnjeg opstanka veslačkog kluba »Krka«. Veoma bi bilo pohvalno da sadašnja uprava bilo na koji način od starijih preživjelih drugova i veslača dobije barem neke podatke. Možda će se negdje naći izresci iz novina sa nekakvog takmičenja (što to svaki takmičar obično ima) fotografije i sl.

Kako smo već spomenuli u prijeratnom periodu »Krka« je osvajala značajne pobjede, a dva puta je u natje-

canju za državno prvenstvo u sedam nastupa iznijela sedam pobjeda. Osobito je bio značajan njen osmerac koji je skoro uvijek dominirao, noseći tradicionalnu pobjedu ovom junačkom gradu.

Medutim, danas »Krka« više nema one tradicije koju je nekad imala i sa kojom se dugo godina ponosila. Još i danas u domu uvijek i redovito sretate starije veslače. Teško se oni rastaju s njime, jer ih veže lijepa uspomena postignutih pobjeda u svojoj mladenačkoj dobi. U vitrimi mogu se vidjeti stari trofeji, mladih nema, jer ni pobjeda nema.

Prema sadašnjoj situaciji disciplina i redovito obnavljanje mladog naraštaja je rak-rana veslačkog kluba »Krka«.

M. Milišić

Treća uzastopna pobjeda „Šibenika“ „Šibenik“ - „Metalac“ (Zagreb) 3:1

Stadion »Rade Končar«. Vrijeme vjetrovito. Gledalaca preko 2000. Prvenstvena utakmica Hrvatsko-slovenačke lige ŠIBENIK: Aras, Iljadica, Erak I., Tambača, Erak II., Blažević, Jelenković, Bego, Đurić, Tedling i Friganović. METALAC: Držić, Zobić, Šebalj, Erzišnik, Šmidlehner, Mangotić, Kalšan, Krković, Pilko, Zigante i Milišić. Strijelci: Tedling u 28. i 63. minuti i Đurić u 46. minuti za »Šibenik« te Milišić u 20. minuti za »Metalca«. Sudac Simoneli iz Splita dobar.

Domaći tim je postigao i treću uzastopnu pobjedu na svom terenu. Za razliku od utakmice koju su domaći odigrali protiv »Rudara« prije deset dana, kada je »Šibenik« zaigrao upravo odlično, ovoga puta domaći su predveli nešto slabiju igru, a osobito u prvom poluvremenu. Možda je na to utjecala prilično slaba igra pokrajnih pomagača. Tek u drugom dijelu oni su zaigrali bolje a što je utjecalo i na čitav tim, koji je većim dijelom bio premoćan i tu premoć uspio izraziti u zgodicima.

Veći dio prvog poluvremena gosti su imali laganu premoć, bili borbeniji a i tehnički bolja momčad. Već u početku Kalšan je imao priliku da svoju momčad dovede u vodstvo. On je iz trka zahvatio loptu, uputivši je pored stativice. U 10. minuti gosti iznuduju korner koji ostaje neiskorišten. Potom se redaju naizmjenične navale obiju momčadi. U 16. minuti nakon jednog prodora s lijeve strane Friganović oštro tuče u stativu, 20. minuta donosi gostima vodstvo. U gužvi, koja je nastala pred vratima »Šibenika«, Aras je imao loptu u rukama, ali ju je tako nespretno ispustio da je ona uletjela u mrežu. Tek osam minuta kasnije domaći postižu izjednačenje. Nakon jednog prekršaja u kaznenom prostoru protivnika Friganović je sa nekih 20 metara dobacio lop-

tu pred sam gol gdje ju je zahvatio Tedling i pored vratara uputio u mrežu. Do kraja tog dijela igre »Šibenik« izvodi još dva kornera koji, međutim, ostaju neiskorišteni.

Nastavak je pripao domaćima, koji su se trgli i, igrajući na prvu loptu, veći dio ovog dijela bili bolja momčad. Tek što se pošlo s centra Đurić je dobivenu loptu uspio »umiriti« i onda je pored nemoćnog vratara ubaciti u gol. U 3. minuti gosti tuku slobodan udarac sa 25 metara, ali Aras u padu brani. Domaći čitavih pola sata stalno igraju pred vratima »Metalca«, čija odbrana krajnjom požrtvovnošću više puta u zadnjim momentima spašava svoja vrata. U 18. minuti nakon jedne kombinacije, koja je pošla sa centra, uspijeva Tedlingu da preko istrčalog vratara pogodi mrežu i tako osigura pobjedu svoj momčadi. Poslije toga, a osobito pri kraju ovog dijela, gosti tek povremeno dolaze pred vrata »Šibenika«, ali ne uspijevaju ništa učiniti. Samo jednu idealnu priliku imali su gosti u 28. minuti, kada je Kalšan izbio sam pred gol i oštro tukao preko vratnica. Posljednjih pet minuta domaći silovito napadaju, ali im ne uspijeva povećati rezultat. U ovom dijelu domaći su izveli šest kornera, dok gosti nijedan, što najbolje potvrđuje premoć »Šibenika« na terenu.

ZABAVA • POUKA • ZANIMLJIVOSTI

IZ SREDNJOVJEKOVNE ŠTAMPE

U pariskom listu »Avocat du peuple« od 7. ožujka 1790. bila je objavljena slijedeća vijest: »Jučer su se na izlasku iz Opere dva elegantno obučena mlada čovjeka približila jednom provincijalcu koji je u džepovima imao 2 zlatna sata. Jedan od dvojice mu je b'o iza leđa te mu je s rukama pokrio oči, uzviknuvši: »Pogodi tko sam.« Prolaznici su se smijali; a stranac nije nikako mogao da pogodi tko mu je zalvorio oči. U međuvremenu drugi je orlak »olakšao« nepoznatog za dva zlatna sata. Kad je krađa bila učinjena, prvi je spustio ruke s očiju nepoznatog, rekavši žalosnim tonom: »Ah, izvinite, zamijenio sam vas sa jednim drugim!« Tek jedan sat kasnije neznanac je primijetio da je bio žrtva rdave šale.

* * *

Iz jedne pariske kronike od 12.

listopada 1789. g.: Na sjednici od 10. tekućeg mjeseca u narodnoj skupštini nastavljena je diskusija o privremenom zakoniku. Za vrijeme sjednice dr. Joseph Guillotin, poznat i cijenjen radi svoje mudrosti, predložio je da se prihvati kao jedina forma smrtno kazne ona o otvorenju glave (Kako je poznato otvorenje glave na giljolinu, zamoljeno po gore navedenom dr. Guillotinu, bila je izvršena u Parizu tri godine kasnije, 25. travnja 1792. nad razbojnikom Pelletier).

* * *

Iz jedne pariske kronike od 10. rujna 1730.: 12. prošlog kolovoza gospoda Vrilliere bila je ujedena od bijesnog psa. Obzirom na prijetnju joj opasnosti, ona je odmah otpuovala u Dieppe s ciljem da se okupa u moru. Kupanje joj je učinilo dobro i na njoj se nije pojavio niti jedan znak bijesnisa.

ŠTO JE »BOJKOT«

»Bojkot« je tradicionalno irsko oružje, oružje kome irski narod ima da zahvali svoje oslobođenje od Engleza. Etimologija ove riječi, koja je postala zajednička cijelom svijetu, kad se hoće definirati stanovita akcija pobune, koja se može manifestirati na razne načine, ima interesantnu i vrlo malo poznatu porijeklo. Čak ni u svim rječnicima ne čele je naći registriranu. Zapravo bi trebalo reći »opstrukcija«, ali je riječ »bojkot« bolje ušla u mase.

Poznato je da su Englezi bili uspjeli pokoriti ponosni irski narod, ne toliko oružjem, koliko tzv. sistemom »sjedilaca«. Engleski »sjedilci« dobili su u vlasništvo eksproprirane zemlje onih Iraca koji su imigrirali ili koji su bili prognani.

Gladstone je Irskoj donio malo mira, priznavši Irca zastupstvo u parlamentu, ali su Iraci htjeli imati nešto sasvim drugo: nezavisnost.

Agitacija se pojačala. Godine 1880. je u ekstremističkoj stranci, koja je zahtijevala proklamiranje republike, prevagnuo »home rule«, koji

je tražio da Irska sama vlada sobom, sa svojim vlastitim parlamentom i vlastitom vladom, ali ipak priznajući engleski suverenitet. Među najvratnijim zagovornicima »home rule« bio je zastupnik Karl Parnell Steward, predsjednik agrarne lige.

Među engleskom gospodom, koja se isticala brutalnošću protiv irskih seljaka, bio je kapetan James Boycott, generalni upravitelj ogromnih posjeda lorda Earne-a. Jednoga su dana, na zapovjed Parnella, čobani, koji su bili u službi lorda Earne-a, napustili pašnjake, a seljaci odbili da žanju žito, kovač nije više htio potkovati konja kapetana Boycotta, poštar mu više nije donosio pisma, slugu se se razbježale. Boycott je na taj način bio posve napušten. Nije uspjelo ni dvijema hiljadama vojnika uspostaviti red, tako da je Boycott bio ubrzo prisiljen da napusti zemlju i da ode u Ameriku.

Bojkot je bio proglašen i irski ga je narod efikasno upotrebio kao borbeno oružje protiv Engleza. Bojkot je bilo oružje koje ubija, a da ne ranjava.

Igra je tek poslije izjednačenja postala življa i borbenija, Oba Eraka, Tedling i Friganović bili su najbolji pojedinci kod »Šibenika« dok su se kod gostiju istakli desni branič Zobić, srednji pomagač Šmidlehner i lijeva spojka Zigante.

Mora se osuditi nesportski ispad srednjeg pomagača Šmidlehnera, koji je u jednom momentu udario Blaževića, kad ovaj nije imao loptu.

U predigri su se sastali Garnizon Šibenik i NK »Jadran«. Pobjedio je Garnizon sa 2:0.

U ostalim susretima postignuti su slijedeći rezultati: U Ljubljani: ŽELJEZNIČAR — ODRED 1:2, u Trbovlju: RUDAR — PROLETER 0:1, u Rijeci: KVARNER — BRANIK 3:0 i u Karlovcu: SLAVIJA — TEKSTILAC 0:1.

TABLICA

PROLETER	12	10	1	40:10	21
ODRED	12	9	3	33:14	18
TEKSTILAC	12	7	2	21:14	16
ŠIBENIK	12	7	2	29:20	16
BRANIK	12	5	2	19:23	12
KVARNER	12	4	2	15:19	10
METALAC	12	2	4	12:18	8
ŽELJEZNIČAR	12	2	3	10:24	7
SLAVIJA	12	2	2	13:31	6
RUDAR	12	3	0	14:33	6

U nedjelju 10. svibnja sastaju se ovi parovi: u Ljubljani: ODRED — RUDAR, u Mariboru: BRANIK — SLAVIJA, u Varaždinu: TEKSTILAC — ŽELJEZNIČAR, u Zagrebu: METALAC — KVARNER i u Osijeku: PROLETER — ŠIBENIK.

Izgradnja aerodroma zahtijeva znatnu pomoć

U posljednje vrijeme Aeroklub Šibenik pojačao je svoju aktivnost. Težište čitavog rada usredotočeno je na izgradnju novog aerodroma. To je prvenstveni zadatak ovog kluba. Odlučeno je da se ono izgradi u predjelu Pokrovnik koje je mjesto 23 km udaljeno od Šibenika, pa je u tom smislu zaključeno da se izvrše sve potrebne predradnje oko uređenja terena, koji je upravo idealan za aerodrom. Postojanje aerodroma stvorit će povoljne uslove u podizanju našeg vazduhoplovnog kadra, naročito iz redova omladine, kod koje postoji velik interes.

Uređenje terena već je započelo. U tome su veliku pomoć pružili pripadnici JNA i privredna poduzeća »Izgradnja« i Tvornica i valjaonica aluminijske u Ražinama, koji su stavili na raspolaganje radnu snagu i prijevozna sredstva. Medutim, nastavak radova na izgradnji aerodroma, a koji je skopčan s velikim troškovima, može biti uspješan jedino ako se navrijeme budu osigurala potrebna materijalna sredstva. Kako je ovaj problem od vitalne važnosti ne samo za dobivanje novih kadrova već i za sam Šibenik, to je efikasna pomoć od strane mjerodavnih faktora nesumnjivo čim prije potrebna.

GRANICA TEMPERATURE ŽIVOTA

Poznato je da ni životinjski a niti biološki svijet ne može podnijeti ni preveliku studen a niti preveliku toplinu. Ali te granice temperature, u kojima je moguć život, uistinu su mnogo povučene, nego što se općenito misli. Zna se da protoplazma — stanica kod toplote od 44 do 50 stupnjeva Celzusa propada. To znači naravno i smrt živog bića. Medutim, životinje tople krvi, osobito sisavci, imaju različitih mogućnosti da reguliraju toplinu svoga tijela. Zrak može biti vrući od 50 stupnjeva, a usprkos toga temperatura ostaje kod životinjskog tijela ista. Zahvaljujući djelovanju zračnog zraka podnijeti temperaturu vrućina vode.

Kod životinja hladne krvi mijenja se toplina tijela prema vanjskoj temperaturi. Postaje li zrak ili voda hladnija, pada i temperatura tih životinja. Za vrijeme mraza tijelo će im se smrznuti i one padaju u neko ukočeno stanje, u kojem ostaju žive i za najjače studeni. Zabu je moguće tako zamrznuti da joj se noge lome poput suhog drveta, da se između nišića i kože stvaraju slojevi leda. Ali, ako dalje lagano zagrijavamo, opet će oživjeti. Sposobnost podnošenja studeni općenito ovisi o količini vode, koja se nalazi u tijelu životinje. Kukce usmrćuje već lagani mraz, ali njihova jajašca, što zadržavaju vrlo neznatne količine vode, podnose vrlo dobro i najjaču studen. Jajašca pauka svilašca mogu podnijeti i umjetno proizvedenu temperaturu od 40 stupnjeva ispod nule.

Jednaku pojavu nailazimo i kod bilinskog svijeta, Biljke s mnogo vode osjelljive su prema studeni. Ali zrna zobi ne gube svoju sposobnost klijanja, pa i ako ih stavimo pod djelovanje temperature od 200 stupnjeva ispod nule, a isto tako podnose dobro i toplinu od 120 stupnjeva Celzusa.

HUMOR

NA SUDU

— Vaša krivnja, optuženi, je u toliko veća što ste tako visoki i jaki istukli ovako malenog, slabog i bolesnog čovjeka.

— Druže predsjedniče — umijesao se je odvjetnik optuženog — vi zaboravljate da su pred zakonom svi ljudi jednaki.

JURNJAVIA

Automobil juri silnom brzinom ulicom. Neki stariji čovjek mahne šoferu i auto stane.

— Čujete, šoferu, imate li vremena?

— Imam, molim!

— Recite zašto onda jurite takvom brzinom?

VISA MATEMATIKA

Gost: »Kako to da soba složi 180 dinara dnevno? Ta vi ste oglasili: soba 80 i 100 dinara dnevno.«
Gostioničar: »A koliko je 80 i 100 dinara?«

LUKAVAC

— Zašto se ne smijete? Ta kapetanove su dosjetke izvrsne.

— Ne mogu ga trpjeti; ja se kasnije smijem kod kuće.

PUT K BOGATSTVU

— Prvi: Ima stotinu puteva kako da čovjek postane bogat.

Drugi: Da, ali samo jedan pšten.

Prvi: Koji je to?

Drugi: Ja sam odmah pomislio da ga vi ne znate.

U ŠKOLI

— Znaš li, lvice, tko je bio Pir?

— Jedan kralj, pobjednik.

— Koje su to njegove pobjede?

— Pirove pobjede.

OPOMENA

— Druže Petre, vi ste mi obećali povratiti o proljeću 1000 dinara!

— Ah, molim Vas, zar je to proljeće? Samo kiša, vjetar i hladno!

PRAKTIČNO

Učitelj: »Dakle, djeco, sutra ćemo govoriti o Kolumbovom jajetu. U tu svrhu neka svatko od vas donese po jedno jaje. Tko nema jaja može donijeti i maslac.«

Aktivnost PBD Žal u Belini

U Belini već duže vrijeme kao ogranak Narodne tehnike aktivno djeluje Pomorsko-brodarsko društvo »Žal«. Ono broji oko 120 članova, a od toga 60 aktivnih uglavnom iz redova radničke omladine sa brodograđevnog poduzeća »Ivo-Srećko Vodopija«. Društvo je kroz relativno kratko vrijeme na dobrovoljnoj bazi i uz podršku pomenutog poduzeća stvorilo izvjesna materijalna sredstva. Ono danas posjeduje bogat plovni park koji se sastoji od četiri lađe tipa »Šljuka«, dvije tipa »Zvijezda«, dvije olimpijske jole, jednu ladu El 5 i šest »Cadeta«. Da bi se ono moglo i dalje uspješno razvijati neophodno je potrebna izgradnja jednog manjeg pristaništa kao i društvenog doma, za što bi privredna poduzeća sa područja kotara trebala pružiti potrebnu pomoć. Društvo je lanijske godine nastupilo na regati »Narodnog ustanka«, zauzevši prvo mjesto u klasi jedrilica tipa »Šljuka«. Ove godine PBD Žal se priprema sa nastup na državnom prvenstvu u Opatiji, kao i na regati »Narodnog ustanka«. Vrijedno je napomenuti da je ovo društvo, pored PBD Val, jedino na području kotara Šibenik, koje je dosad postiglo dobre rezultate.

DINARA - ŠIBENIK 3:1

U posljednjem kolu I. grupe juniorskog prvenstva Dalmacije »Dinara« je na svom terenu uspjela pobijediti ekipu »Šibenika« sa rezultatom 3:1, osvojivši time naslov prvaka u svojoj grupi.

Zgoditke za domaće postigao je centarfor Simić, dok je za goste jedini zgoditak realizirao Cvitanović.

PRAZNIK RADNIH LJUDI
PRVI MAJA

čestita svim trudbenicima našeg grada i kotara sa željom da se naša zemlja čim prije izgradi.

RIBARSKI KOMBINAT „Kornat“
Šibenik

Zagrebačka pivovara i tvornica slada skladište Šibenik

Otvorili smo vlastito skladište. Preporučamo svim mušterijama naše kvalitetno crno i svijetlo pivo.

Svim svojim mušterijama kao i građanima Šibenika
čestitam o

1. MAJA

Svim
svojim
potrošačima

čestita
PRAZNIK RADNOG NARODA

„Gradski magazin“
Šibenik

GRADSKO PODUZEĆE „VINO“
Šibenik

čestita

PRVI MAJA

medjunarodni praznik
radnih ljudi

Svim svojim mušterijama

čestita
1. MAJA

blagdan svih trudbenika

Gradsko obrtno poduzeće
„DANE RONČEVIĆ“
ŠIBENIK

Radni kolektiv Gradske tvornice

tekstila, užarije i trikotaže

„JADRANKA“

Šibenik

čestita

svim radnim ljudima naše
zemlje

1. MAJA

medjunarodni praznik trudbenika

Svim svojim
mušterijama
i poslovnim suradnicima

čestita

1. maja

dan radnog naroda

„Transjug“ - Šibenik
Medjunarodno
otpremništvo

Svojim
potrošačima u gradu i
kotaru čestita

PRAZNIK RADNOG NARODA

Uprava
GRADSKOG VODOVODA ŠIBENIK

Kinopoduzeće - Šibenik

Tel. br. 2-83

ČESTITA

SVIM

SVOJIM

POSJETIČIMA

1. MAJA

**Svim našim poslovnim
mušterijama kao i
potrošačima čestitam o**

1. MAJA

„VOĆE“ - ŠIBENIK
Tel. br. 3-08

„MESOPROMET“ - ŠIBENIK

Svim svojim poslovnim
mušterijama kao i radnim
ljudima grada i kotara

čestita

PRAZNIK RADNOG NARODA

Narodni odbor gradske općine Šibenik

Čestita građanima

1. MAJA

praznik radnog naroda

Svim trudbenicima
naše socijalističke domovine

čestitaju

1. MAJA

radnici građevnog poduzeća
za industrijske gradnje

„TEHNIKA“ - Zagreb

sa gradilišta Ražine

Željezare Sisak

„Prvomajske“ - Zagreb

„Rade Končar“ - Zagreb

i t.d.

Svim trudbenicima naše
socijalističke domovine

Čestita

1. maja

PRAZNIK RADA

Radni kolektiv
Građevnog poduzeća „IZGRADNJA“
Š i b e n i k

„NAPRIJED“ - Soboslikarska, ličilačka i
pismoslikarska zadruga s. o. j. Šibenik

čestita svim
Svojim poslovnim mušterijama

PRVI MAJA

**Pilana i
tvornica
sanduka
Šibenik**

čestita svim svojim
poslovnim prijate-
ljima kao i ostalim
trudbenicima

prvi maja
**praznik radnog
naroda**

Obavijest

Obaviještavamo sve naše poslovne prijatelje, da smo dosa-
dašnji naziv „Riba“ - Kotarsko privredno poduzeće - izmijenili u:
Ribarski kombinat „Kornat“ - Šibenik.
Tekući račun kod N. B. filijale Šibenik br. 531 - T - 57.
Telefon broj 4-21
Brzjav „Ribokornat“ Šibenik
Poslovnica Zagreb - Margaretska 111 telefon broj 34-203

Ribarski kombinat „Kornat“
Šibenik

„PUTNIK“

Poslovnica Šibenik
tel. br. 4-30
čestita

svim radnim ljudima
naše zemlje
1. MAJA

„KOMBINAT BOROVO“ - prodavaonica
Šibenik

Svim našim potrošačima kao
i radnim ljudima grada i kotara
čestitam o
1. MAJA

„OTPAD“
GRADSKO PODUZEĆE ZA
PROMET OTPACIMA

čestita
svim građanima

1. Maja

Udruženje penzionera - Šibenik

čestita
svim svojim članovima
najveći praznik radnih ljudi
1. maja

Čitajte „Šibenski list“

Tvornica glinice i aluminija Lozovac

Tel. br. 2-55

PROIZVODI:

Radni kolektiv tvornice

čestita

Svim svojim poslovnim
prijateljima i radnim lju-
dima grada i kotara

*glinicu (aluminijev oksid)
aluminij u blokovima
aluminij ljevaonički
aluminij legure*

1. MAJA MEĐUNARODNI PRAZNIK RADA

Povodom 1. maja

Kolektiv Tvornice elektroda i fero-
legura obećava da će i u buduće
požrtvovno izvršavati sve postav-
ljene zadatke za napredak naše
socijalističke domovine.

Neka živi

1. MAJA

međunarodni
praznik radnih ljudi

**Radni kolektiv
Tvornice elektroda i
ferolegura - Šibenik**

Svim radnim ljudima
našeg grada i kotara

čestitamo

**praznik
radnog naroda**

Radni kolektiv
„Modrava“ kotarsko
obrtno - uslužno
poduzeće

Seljačka radna zadruga
Izera

čestita

svim svojim zadrugarima

PRVI MAJA

Kotarsko brodograđevno
poduzeće

„Vodopija Ivo-Srećko“
Betina

svim radnim ljudima naše
zemlje

čestita

1. maja

Produktivna drvodjelska
zadruga - Šibenik

svim svojim mušterijama

čestita

1. maja

Prva Šibenska galvanoplastika

Niklovanje

Kromovanje

Pocinčanje

Bakrenje

Radiona **Marko Ivaz**

Šibenik

Poljoprivredna zadruga

Šibenik

čestita

svim svojim članovima i ostalim
građanima

1. maja

Poljoprivredna zadruga
Izera

čestita

1.

MAJA

svim svojim zadrugarima

»KRKA«

Industrija za preradu plodina

ŠIBENIK

čestita

trudbenicima naše zemlje

1. m a j a

„ŠTAMPA“ Tiskarsko - knjigovežarsko poduzeće
Šibenik

čestita svim svojim mušterijama

1. maja

„LES“ = poslovница Šibenik

čestita

radnim ljudima grada i kotara

1. maja

međunarodni blagdan rada

Narodni odbor kotara Šibenik

Čestita svim radnim ljudima praznik

1. MAJA

Radni kolektiv

TVORNICE I VALJAONICE ALUMINIJA

»Boris Kidrič«

ŠIBENIK

čestita trudbenicima

socijalističke

JUGOSLAVIJE

1. m a j a

praznik

radnog

naroda

*Svim trudbenicima
socijalističke Jugoslavije*

ČESTITAMO

1. maja

PRAZNIK RADA

*Pomorsko građevno poduzeće
Šibenik*

»Žitni fond«

Poduzeće za promet
i preradu žitarica
Šibenik

Čestitamo svim svojim
poslovnim mušterijama
praznik radnog naroda

1. MAJA

PODUZEĆE LUKA I SKLADIŠTA - ŠIBENIK

Čestita
trudbenicima
socijalističke
Jugoslavije

1. MAJA

„DUPIN“ Kotarsko
brodarsko poduzeće
Šibenik

Čestita
Svim radnim ljudima našeg grada i kotara

1. MAJA

GRADSKA TVORNICA LEDA I SKLADIŠTE PIVA ŠIBENIK

čestita

1. MAJA

međunarodni praznik svih trudbenika

Poduzeće za lov i preradu spužava i koralja
„SPUŽVAR“ — ŠIBENIK
Svim svojim poslovnim prijateljima
kao i radnim ljudima grada i kotara

čestita
1. MAJA

Radni kolektiv Kotarskog trgovačkog poduzeća
»KORNAI« ŠIBENIK

Svim radnim ljudima naše zemlje

čestita

1. MAJA

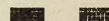
PRAZNIK RADNOG NARODA

Svim radnim ljudima našeg grada
i kotara - čestitamo

1. MAJA

SVEOPĆI PRAZNIK RADNOG NARODA

Sa željom ka ubrzanju izgradnje socijalizma u
našoj zemlji

GRADSKO GRAĐEVNO PODUZEĆE
Šibenik

Svim zadrugama kotara, poduzećima, ustanovama i ostalim
trudbenicima naše zemlje

čestita
PRAZNIK
RADNOG NARODA

Kotarski savez poljoprivrednih
zadruga
ŠIBENIK

»JUGOPETROL« skladište Šibenik

Čestita svojim kupcima

1. MAJA

PRAZNIK RADNOG NARODA

Posjedujemo uvijek na skladištima, benzin
petrolej
plinsko ulje
motorna ulja (ljetna i zimska)
maziva ulja: vrotensko, turbin-
sko i t. d.
parafin i razne masti za pod-
mazivanje.